

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
RODZINIE W BYTOMIU**

ZA ROK 2024

Spis treści

Wstęp	5
I. ORGANIZACJA OŚRODKA	10
II. DZIAŁ KADR	12
III. DZIAŁ PLANOWANIA, KOORDYNOWANIA I REALIZACJI PROJEKTÓW	15
1. Projekty współfinansowane przez Unię Europejską	15
2. Projekt współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Sprawiedliwość”	16
3. Projekt lokalny (środki budżetu gminy w ramach funduszu przeciwalkoholowego)	17
4. Projekt współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w ramach programu Dostępna Przestrzeń Publiczna	17
IV. DZIAŁ POMOCY INSTYTUCJONALNEJ I DOCHODZENIA OPŁAT	19
1. Pomoc instytucjonalna dla osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekłe chorych	19
2. Prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	22
3. Odzyskiwanie ustalonych opłat za świadczenia przyznane na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	23
V. DZIAŁ ADMINISTRACYJNY	26
VI. NOCLEGOWNIA I OGRZEWALNIA	31
VII. KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	32
1. Prace społecznie użyteczne	32
2. Zajęcia szkoleniowo-edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców Bytomia	33
3. Poradnictwo	34
4. Rekrutacja do projektu pn. <i>Razem do celu</i> , realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (priorytet: FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, działanie:	

FESL.07.02-Aktywna integracja)	34
5. Program partnerski pod nazwą: <i>Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole</i>	34
6. Realizacja zadań dotyczących zabezpieczania pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym..	36
VIII. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	37
IX. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	42
X. ZESPÓŁ DS. REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	44
1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych	44
2. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	45
3. Projekt Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” (S-A-M!)	49
4. Program Bytomska Karta Seniora oraz Program Ogólnopolska Karta Seniora	50
XI. DZIAŁ ORGANIZACJI I KONTROLI.....	51
XII. ZESPÓŁ RADCÓW PRAWNYCH	55
XIII. ZESPÓŁ OBSŁUGI INFORMATYCZNEJ	57
XIV. INSPEKTOR OCHRONY DANYCH	61
XV. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. SPOŁECZNYCH	62
XVI. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY	63
XVII. SAMODZIELNE STANOWISKO SPECJALISTY PRACY SOCJALNEJ DS. INTERWENCYJNEGO UDZIELANIA POMOCY ..	65
XVIII. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W BYTOMIU	66
XIX. DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ I ASYSTY RODZINNEJ.....	69
1. Rodzinna piecza zastępcza	70
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	71
3. Porozumienia	73
4. Usamodzielnienia	73

5. Asystenci rodziny	75
6. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	76
7. Pracownicy socjalni	76
8. Działania wspierające rodzinę	76
XX. DZIAŁ REALIZACJI ŚWIADCZEŃ	79
XXI. DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ	84
1. Posiłek w szkole i w domu	86
2. Pomoc żywnościowa	86
3. Pozostałe czynności wykonywane przez pracowników socjalnych na rzecz mieszkańców Bytomia	87
4. Mieszkanie treningowe dla matek z dziećmi w kryzysie	90
5. Działania podejmowane na rzecz osób chorych psychicznie	91
6. Zespół do realizacji zadań projektu „Relacja ma MOC - profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu”	92
XXII. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	93
XXIII. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH I DOCHODZENIA NALEŻNOŚCI	98
1. Postępowania prowadzone w sprawie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	98
2. Postępowania prowadzone w sprawie świadczeń nienależnie pobranych	99
3. Postępowania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	101
4. Postępowania prowadzone w ramach wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w ramach programu „Czyste Powietrze”	104
XXIV. DZIAŁ DODATKÓW MIESZKANIOWYCH I POMOCY MATERIALNEJ DLA UCZNIÓW	105
1. Dodatek mieszkaniowy	106
2. Stypendium szkolne	108
3. Zasiłek szkolny	108
4. Karta Dużej Rodziny	109

5. Program „3+ Liczna Rodzina”	109
6. Dodatek osłonowy	110
7. Bon energetyczny	110
XXV. DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY	111
XXVI. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI ZADAŃ OŚRODKA	114
XXVII. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA BYTOMIA NA LATA 2021-2026	125
XXVIII. POTRZEBY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BYTOMIU NA ROK 2025	126
Spis tabel	127

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu realizuje zadania z zakresu wielu ustaw, składających się na system zabezpieczeń socjalnych najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej mieszkańców miasta. Realizuje również zadania wykraczające poza ramy ustaw, a ich celowość i zasadność wynika z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców. Ośrodek postrzegany jest przez mieszkańców, jako instytucja zapewniająca podstawowy poziom bezpieczeństwa socjalnego, między innymi poprzez: zapewnienie środków na niezbędne potrzeby życiowe (tj. żywność, odzież, leki), dopłaty do kosztów mieszkaniowych, zapewnienia schronienia, udzielanie pomocy rodzinie i dzieciom, jak również zapewnienie możliwości korzystania z niezbędnych świadczeń zdrowotnych w razie choroby. Podstawy przyznawania i wypłacania świadczeń znajdują się w wielu ustawach. Jednak aktem normatywnym wiodącym dla MOPR pozostaje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która daje delegację do tworzenia i funkcjonowania Ośrodka.

Ustawa o pomocy społecznej w art. 17 – 23 dokonuje podziału kompetencyjnego zadań pomocy pomiędzy administrację rządową i samorządową (z uwzględnieniem struktury samorządu – gmina, powiat, województwo). Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie funkcjonujący jako jednostka organizacyjna w mieście, realizuje zadania własne gminy, powiatu i zadania zlecone gminie i powiatowi. Z uwagi na bardzo duży zakres zadaniowy i różnorodność form pomocy MOPR jest tylko jednym z elementów w systemie pomocy społecznej miasta. Niniejsze sprawozdanie odnosi się do zadań przekazanych MOPR do wyłącznej kompetencji oraz zadań, których wykonanie bezpośrednio nadzoruje Ośrodek. Pomoc przyznawana jest przede wszystkim mieszkańcom Bytomia, jednak w określonych sytuacjach również osobom przebywającym na terenie miasta okresowo lub z zamiarem stałego pobytu. Świadczenia z pomocy społecznej dzielimy na świadczenia pieniężne oraz niepieniężne. Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom lub rodzinom, którym dochód nie przekracza kryterium dochodowego przy jednoczesnym spełnieniu określonej przesłanki (np. niepełnosprawności, bezrobocia, długotrwałej choroby lub przemocy w rodzinie). W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom lub rodzinom przekraczającym kryterium dochodowe może również zostać przyznana pomoc finansowa.

Zgodnie z ustawą do świadczeń niepieniężnych zaliczamy:

- 1) pracę socjalną;
- 2) bilet kredytowany;
- 3) składki na ubezpieczenie zdrowotne;
- 4) składki na ubezpieczenia społeczne;
- 5) pomoc rzeczową, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie;

- 6) sprawienie pogrzebu;
- 7) poradnictwo specjalistyczne;
- 8) interwencja kryzysowa;
- 9) schronienie;
- 10) posiłek;
- 11) niezbędne ubranie;
- 12) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie;
- 13) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia;
- 14) mieszkanie treningowe lub wspomagane;
- 15) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego;
- 16) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym lub wspomagany, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Większość zadań z zakresu pomocy to zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują one między innymi:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 4) zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, ośrodkach wsparcia;
- 5) kierowanie do domów pomocy społecznej;
- 6) opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
- 7) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej;
- 8) dożywianie dzieci;
- 9) pracę socjalną.

Gmina jest też zobowiązana do zapewnienia posiłku, schronienia, niezbędnego ubrania i pochówku. Może również realizować inne zadania z zakresu zabezpieczenia socjalnego, o ile jest na nie zapotrzebowanie społeczne.

Zadania pomocy społecznej przypisane gminie ustawa dzieli na dwie grupy:

- 1) obligatoryjne;
- 2) fakultatywne (realizowane pod warunkiem zabezpieczenia potrzeb podstawowych).

Oprócz wyżej wymienionych świadczeń do zadań obligatoryjnych należy również opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, sporządzanie corocznej oceny zasobów pomocy społecznej oraz sporządzanie sprawozdawczości w określonej formie.

Do świadczeń pieniężnych o charakterze obligatoryjnym, przyznawanych i wypłacanych przez MOPR ustawa zalicza:

- 1) zasiłki stałe;
- 2) zasiłki okresowe;
- 3) zasiłki celowe, w tym specjalne zasiłki celowe;
- 4) zasiłki i pożyczki na ekonomiczne usamodzielnienie;
- 5) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki;
- 6) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu jest samorządową jednostką organizacyjną miasta Bytomia, działającą w formie jednostki budżetowej, utworzoną dla realizacji zadań własnych gminy i powiatu oraz zadań zleconych przez administrację rządową gminie i powiatowi. W 2024 roku MOPR działał na podstawie Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu przyjętego uchwałą nr XXXVI/521/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2020 r. (ze zm.) oraz Regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu wprowadzonego zarządzeniem nr 27 z dnia 24 marca 2022 r. Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomia (ze zm.).

Dla kompleksowej realizacji wszystkich zadań niezbędna jest współpraca pomiędzy MOPR, a instytucjami i lokalnymi organizacjami działającymi w zakresie polityki społecznej. W 2024 roku współpracowano z następującymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi:

- 1) Ambasady i Konsulaty;
- 2) Archiwum Państwowe w Katowicach;
- 3) Areszt Śledczy w Bytomiu oraz inne jednostki penitencjarne w kraju;
- 4) Biblioteka Miejska w Bytomiu;
- 5) Bytomski Ośrodek Edukacji;
- 6) Bytomskie Centrum Wsparcia;
- 7) Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne;
- 8) Caritas Diecezji Gliwickiej oraz jego oddziały;
- 9) Centralny Zarząd Służby Więziennej w Warszawie;
- 10) Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu;
- 11) Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu;
- 12) Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny w Sosnowcu;
- 13) domy pomocy społecznej;
- 14) Fundacja *Petralana*;
- 15) Fundacja *Wolne miejsce*;
- 16) Fundacja MAIO w Gliwicach;

- 17) Instytut Wymiaru Sprawiedliwości;
- 18) Integracyjny Klub Sportowy SILESIA;
- 19) Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu;
- 20) komornicy sądowi;
- 21) Krajowy Rejestr Karny (eK RK);
- 22) kuratorzy sądowi;
- 23) Miejski Rzecznik Osób Niepełnosprawnych;
- 24) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 25) Międzynarodowy Instytut Rozwoju Społecznego sp. z o. o.;
- 26) Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- 27) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 28) Ośrodek Adopcyjny i Pieczy Zastępczej *Szansa*;
- 29) Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem – Fundacja Rozwoju PATRIA;
- 30) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu;
- 31) Ośrodki rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawcze;
- 32) ośrodki pomocy społecznej;
- 33) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 34) placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- 35) placówki oświatowe (szkoły i przedszkola);
- 36) placówki służby zdrowia (szpitale i poradnie);
- 37) Policja;
- 38) Polski Czerwony Krzyż oddział w Bytomiu;
- 39) Polski Związek Niewidomych Okręg Śląski Koło w Bytomiu;
- 40) Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną Koło w Bytomiu;
- 41) Polskie Towarzystwo Laryngektomowanych Górnos Śląski Oddział Rejonowy w Zabrze;
- 42) Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych;
- 43) powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności na terenie kraju;
- 44) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Bytomiu;
- 45) Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu;
- 46) prokuratury;
- 47) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach;
- 48) sądy;
- 49) Specjalny Ośrodek Wychowawczy w Bytomiu;

- 50) Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bytomiu;
- 51) Stowarzyszenie *Bytomska Radość Życia*;
- 52) Stowarzyszenie Bytomskie Maki;
- 53) Stowarzyszenie Klub Abstynentów *Przyszłość* (Sucha Góra);
- 54) Stowarzyszenie MANKO;
- 55) Stowarzyszenie Żeglarzy Niepełnosprawnych;
- 56) Straż Miejska w Bytomiu;
- 57) syndycy;
- 58) Śląski Oddział Okręgowy PCK;
- 59) Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie;
- 60) Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach;
- 61) Środowiskowy Dom Samopomocy *Integracja* w Bytomiu;
- 62) Świetlica środowiskowa *Promyk św. Brata Alberta* w Bytomiu;
- 63) uczelnie wyższe;
- 64) Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;
- 65) urzędy miejskie;
- 66) urzędy skarbowe oraz inne organy egzekucyjne;
- 67) warsztaty terapii zajęciowej;
- 68) Wspólnota Amazonek *Ostoja* w Bytomiu;
- 69) zakłady ubezpieczeń społecznych;
- 70) zakładowe organizacje związkowe;
- 71) zakłady opiekuńczo-lecznicze;
- 72) zarządcy budynków, tj. Bytomskie Mieszkania, Spółdzielnie Mieszkaniowe, Spółka Restrukturyzacji Kopalń, wspólnoty mieszkaniowe.

I. ORGANIZACJA OŚRODKA

Stan i struktura zatrudnienia w Ośrodku według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	338
	Ilość etatów	330,25
Struktura zatrudnienia wg stanowiska	Dyrektor Ośrodka: 1 osoba	
	zastępca Dyrektora: 1 osoba	
	p.o. Głównego Księgowego: 1 osoba	
	Kierownik: 22 osoby, w tym 5 kierowników Terenowych Punktów Pomocy Środowiskowej oraz 1 kierownik Zespołu Psychiatryczno-Środowiskowego	
	zastępca Kierownika: 7 osób	
	Koordynator: 6 osób, w tym 3 koordynatorów Terenowych Punktów Pomocy Środowiskowej	
	pracownicy socjalni: 88 osób, w tym 2 osoby zatrudnione na zastępstwo	
	pozostali pracownicy: 212 osób, w tym 6 osób zatrudnionych na zastępstwo oraz 16 osób zatrudnionych w ramach robót publicznych	

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu, według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku struktura organizacyjna przedstawiała się następująco:

DYREKTOR

1. Dział Kadr.
2. Dział Organizacji i Kontroli.
3. Dział Planowania, Koordynowania i Realizacji Projektów.
4. Dział Administracyjny.
5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
6. Klub Integracji Społecznej.
7. Dział Świadczeń Rodzinnych.
8. Dział Świadczeń Alimentacyjnych i Dochodzenia Należności.
9. Dział Dodatków Mieszkaniowych i Pomocy Materialnej dla Uczniów.
10. Zespół Radców Prawnych.
11. Zespół Obsługi Informatycznej.
12. Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych.
13. Samodzielne stanowisko specjalisty pracy socjalnej ds. interwencyjnego udzielania pomocy.

14. Samodzielne stanowisko ds. bezpieczeństwa i higieny pracy.
15. Samodzielne stanowisko ds. społecznych.
16. Samodzielne stanowisko ds. ochrony przeciwpożarowej.
17. Inspektor Ochrony Danych.
18. Audytor wewnętrzny.
19. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bytomiu.
20. Zespół Interdyscyplinarny w Bytomiu.

ZASTĘPCA DYREKTORA DS. POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

1. Dział Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej.
2. Dział Realizacji Świadczeń.
3. Dział Pomocy Środowiskowej.
4. Dział Pomocy Instytucjonalnej i Dochodzenia Opłat.
5. Noclegownia.
6. Ogrzewalnia.

GLÓWNY KSIĘGOWY

Dział Finansowo-Księgowy.

II. DZIAŁ KADR

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	7
	Ilość etatów	7
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	6 pracowników	

W zakresie realizacji głównego zadania Działu Kadr w 2024 roku, tj. zarządzanie zasobami ludzkimi, dbano o utrzymanie posiadanych zasobów osobowych oraz uzupełnianie poprzez nabory na wolne stanowiska pracy. W tym celu podejmowano działania zmierzające do podniesienia motywacji do pracy wśród zatrudnionych (przeprowadzono regulację wynagrodzeń) oraz pozyskania pracowników o określonym poziomie kompetencji. Przeprowadzono ogółem jednaście postępowań w ramach otwartego naboru konkursowego, w tym pięć na stanowiska urzędnicze.

Kontynuowano także współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji osób bezrobotnych, w wyniku czego zawarto dwie nowe umowy, na podstawie których przyjęto 30 osób na roboty publiczne.

W roku 2024 przeprowadzono proces awansów zawodowych. Awansowano łącznie 22 pracowników, w tym 10 pracowników socjalnych na podstawie nowelizacji ustawy o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.), natomiast 12 na podstawie uzasadnionych wniosków kierowników komórek organizacyjnych.

W trosce o budowanie zespołów pracowniczych i rozwój zawodowy, podejmowano działania umożliwiające pracownikom podnoszenie kwalifikacji, poprzez organizację szkoleń, kursów i innych form kształcenia.

W ramach doskonalenia zawodowego w 2024 roku w różnego rodzaju szkoleniach, kursach, konferencjach i forach uczestniczyło 102 pracowników Ośrodka. Przeprowadzono również szkolenia okresowe z zakresu bhp dla 105 pracowników MOPR. Skorzystano z ofert szkoleniowych proponowanych, m.in. przez Ośrodek Twórczej Interwencji OTI w Krakowie, Centrum Szkoleń Verte, Total Expert Jan Howaniec, Securitum Szkolenia Sp. z o.o., a także Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2024 roku zorganizował, między innymi szkolenia pn.: „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” oraz superwizje łącznie dla 12 pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej, „Instytucja dostępna dla

wszystkich! 2024” dla 25 osób decyzyjnych w Ośrodku (np. kierowników, zastępców kierownika, koordynatorów).

W organizowanych przez ROPS województwa śląskiego szkoleniach pn. „Szkolenie stacjonarne – PR i komunikacja jako instrumenty budowania pozytywnego wizerunku jednostek pomocy społecznej”, „Zapobieganie dyskryminacji i uwzględnienie specyficznych potrzeb osób narażonych na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, łącznie udział wzięło 22 pracowników.

Tabela 1. Wykaz części szkoleń realizowanych przez MOPR w Bytomiu z przypisaniem ilości pracowników, którzy wzięli w nich udział

Tematyka szkoleń	Liczba osób
Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	12
Realizacje niefinansowe i ich wpływ na sprawozdawczość	6
Dłużnik alimentacyjny- procedura postępowania	1
Klasyfikacja budżetowa – zmiany i bieżące problemy	1
Szkolenie z zakresu wdrożenia dyrektywy w sprawie ochrony osób naruszenia prawa Unii	1
Obsługa systemu e Doręczeń – warsztaty przygotuj się do wdrożenia nowego obowiązku od 1 stycznia 2025	1
Szkolenie z zakresu obsługi centrali przeciwpożarowej	12
Prawo pracy i czas pracy w praktyce w II Polowie 2024 r. z uwzględnieniem najnowszych zmian, nowe stanowiska GIP i MP	1
Kodeks postępowania administracyjnego w organach pomocy społecznej	1
ABC Pomocy Społecznej	1
Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025	1
Nowe kryteria dochodowe w pomocy społecznej oraz wywiad środowiskowy	1
e-Doręczenia w jednostkach pomocy społecznej	1

Kwota środków MOPR wydatkowanych na szkolenie i doskonalenie zawodowe pracowników w 2024 roku wyniosła łącznie 30 804,27 zł.

Działania administracyjne działu skupiały się przede wszystkim na:

- 1) prowadzeniu pełnej dokumentacji wymaganej przepisami prawa pracy, w tym z wykorzystaniem oprogramowania kadrowo-płacowego oraz platformy ZUS PUE;
- 2) prowadzeniu analiz statystycznych z zakresu zatrudnienia, wynagradzania i czasu pracy, w tym dla potrzeb własnych jak i uprawnionych podmiotów;
- 3) prowadzeniu spraw związanych z podnoszeniem kwalifikacji i rozwojem zawodowym pracowników ośrodka, w tym administracja systemem oceny okresowej;

- 4) wystawianiu delegacji służbowych oraz sprawowaniu nadzoru nad prawidłowym rozliczaniem kosztów związanych z delegowaniem;
- 5) prowadzeniu spraw dotyczących profilaktyki zdrowotnej pracowników;
- 6) prowadzeniu dokumentacji pracowników uprawnionych do świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów bhp;
- 7) prowadzeniu dokumentacji związanej z dysponowaniem środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- 8) prowadzeniu spraw dotyczących praktyk oraz staży szkolnych i studenckich;
- 9) współpracy z zakładowymi organizacjami związkowymi;
- 10) współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi MOPR w zakresie prawidłowej realizacji budżetu na 2024 rok.

W zakresie obsługi sekretariatu zadania skupiały się przede wszystkim na:

- 1) prowadzeniu kalendarzy spotkań dyrektora i zastępcy;
- 2) prowadzeniu zapisów stron przyjmowanych w ramach skarg i wniosków;
- 3) współorganizowaniu spotkań z udziałem dyrektora oraz zastępcy;
- 4) prowadzeniu odrębnej ewidencji korespondencji i dokumentacji oznaczonej klauzulą *tajemnica skarbową*.

W 2024 roku opracowywano projekty wewnętrznych aktów normatywnych z zakresu spraw objętych aktywnością działu, w tym dot. czasu pracy pracowników oraz powoływania komisji kwalifikacyjnych.

III. DZIAŁ PLANOWANIA, KOORDYNOWANIA I REALIZACJI PROJEKTÓW

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	7
	Ilość etatów	7
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	6 pracowników	

Realizowane zadania:

- 1) Dział Planowania, Koordynowania i Realizacji Projektów prowadził czynności związane z przystąpieniem MOPR do konkursów unijnych, krajowych i z funduszy norweskich, na realizację zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych;
- 2) kierownik działu, jako przedstawiciel MOPR brał udział w posiedzeniach zespołu ds. wdrażania projektów *Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+* oraz zespołu ds. wdrażania projektów z udziałem zewnętrznych środków finansowych.

1. Projekty współfinansowane przez Unię Europejską:

1) *Razem do celu*

W 2024 roku rozpoczęto wdrażanie projektu pn. Razem do celu, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (priorytet: FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, działanie: FESL.07.02-Aktywna integracja). Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa uczestników projektu, czyli przywrócenie zdolności do zatrudnienia lub podjęcia innej formy aktywności społecznej. Ponadto, projekt ma na celu rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej, a tym samym zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego. Realizację projektu zaplanowano na okres od 1 grudnia 2024 r. do 30 listopada 2027 r. Na koniec grudnia zrekrutowano 31 osób (29 kobiet, 2 mężczyzn) wobec 120 planowanych do objęcia wsparciem w całym okresie realizacji projektu. Uczestnicy zostaną objęci intensywną pracą w Klubie Integracji Społecznej, zgodnie z wymaganym w konkursie standardem reintegracji społeczno-zawodowej. Będą uczestniczyli, m.in. w zajęciach z psychologiem, doradcą zawodowym, prawnikiem, dietetykiem, informatykiem oraz pracownikiem socjalnym. Ponadto, w zależności od ustalonej indywidualnej ścieżki, będą mogli wziąć udział w kursach zawodowych i stażach. Łączna wartość projektu Razem do celu w całym okresie realizacji została zaplanowana na kwotę 1 880 577,36 zł, z czego dotacja UE ma wartość 1 786 548,49 zł (85%);

2) Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I

W 2024 roku rozpoczęto wdrażanie projektu pn. Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (priorytet: FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, działanie: FESL.07.07- Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej). Celem projektu jest rozwój, podniesienie jakości oraz dostępności usług wsparcia dla rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych lub w kryzysie oraz dla dzieci powracających do rodzin biologicznych. Realizację projektu zaplanowano na okres od 1 października 2024 r. do 30 września 2027 r. Na koniec grudnia zrekrutowano 158 osób u których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz dzieci powracających do rodzin biologicznych z różnych form pieczy zastępczej (150 kobiet i 8 mężczyzn). Uczestnicy zostali objęci pracą asystentów rodziny oraz specjalistów w tym psychologa i pedagoga. W kolejnych miesiącach uczestnicy i uczestniczki będą mogli skorzystać z treningów podnoszących kompetencje rodzicielskie oraz zajęć z innymi specjalistami. Ponadto w ramach projektu wsparcie otrzymają również pracownicy realizujący zadania na rzecz osób objętych projektem poprzez udział w szkoleniach wzmacniających i podnoszących ich kompetencje oraz superwizji. W 2024 roku wydatkowano łącznie 126 452,18 zł, w tym w ramach wkładu własnego 9 407,88 zł oraz dofinansowania z UE 104 723,85 zł.

2. Projekt współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Sprawiedliwość”

Relacja ma MOC – profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu

31 marca 2024 roku zakończono realizację projektu polegającego na testowaniu modelu profilaktyki przemocy domowej (modelu pilotażowego Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości). Projekt ten był wdrażany od 1 stycznia 2023 r. Działania skoncentrowane były w dzielnicy Stroszek i polegały na współpracy instytucji miejskich i innych podmiotów w reagowaniu na zagrożenie przemocą domową. Oprócz współpracy podmiotów zapewniono udział 49 par (98 osób) w działaniach polegających na wzmocnieniu relacji partnerskich w celu zapobiegania wystąpieniu przemocy. Działania merytoryczne realizowały dwie koordynatorki implementacji modelu (po jednej z Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Działu Pomocy Środowiskowej) oraz zespół pracowników socjalnych (3,25 etatu); koordynację całości zapewnił Dział Planowania, Koordynowania i Realizacji Projektów. Łączna wartość projektu to 1 330 305,00 zł, z czego 1 130 759,25 zł pochodzi z funduszy norweskich, a 199 545,75 zł z budżetu państwa. Wkład własny nie był wymagany. W 2024 roku wydatkowano 319 536,90 zł.

3. Projekt lokalny (środki budżetu gminy w ramach funduszu przeciwalkoholowego)

Projekt partnerski MOPR i Komendy Miejskiej Policji *Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole*, którego kolejne edycje są wdrażane od 2011 roku.

W 2024 r. wydatkowano w ramach projektu z funduszu przeciwalkoholowego kwotę w wysokości 84 781,71 zł.

4. Projekt współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w ramach programu Dostępna Przestrzeń Publiczna.

Projekt *Zmieniamy się dla Ciebie* był realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku. Łączna wartość pozyskanego dofinansowania wyniosła 549 064,56 zł. Celem projektu było stworzenie przyjaznego i dostępnego środowiska dla pracowników oraz osób korzystających z usług MOPR poprzez likwidację barier architektonicznych i informacyjno-komunikacyjnych. Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu:

- 1) w budynku MOPR przy ul. Strzelców Bytomskich 16 wyremontowano windę, schody wejściowe wraz z ścieżką dla osób niewidomych, boczne wejście do budynku wraz z miejscami parkingowymi dla osób z niepełnosprawnościami oraz przystosowano toaletę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto kancelarię wyposażono w ladę umożliwiającą komfortową obsługę osób z różnymi schorzeniami, tym na wózkach inwalidzkich. W budynku zapewniono dodatkowo przenośną pętlę indukcyjną, krzesło ewakuacyjne, odpowiednie ławki dla osób oczekujących na obsługę, tablice informacyjne i tyflograficzne. Stronę internetową MOPR uzupełniono filmikiem w języku migowym informującym o usługach świadczonych przez naszą instytucję;
- 2) w budynku przy ul. Piłsudskiego 67 wyremontowano windę i toaletę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także zainstalowano tablice informacyjne i tyflograficzne, przenośną pętlę indukcyjną i krzesło ewakuacyjne;
- 3) w budynku przy ul. Piekarskiej 39 zainstalowano tablice informacyjne i nakładki na poręcze, a także zainstalowano krzesło ewakuacyjne i przenośną pętlę indukcyjną.

Łącznie na powyższe usprawnienia wydano kwotę 523 728,89 zł, w tym dofinansowania 418 983,11 zł i wkładu własnego 104 745,78 zł.

W 2024 roku pracownicy Działu Planowania, Koordynowania i Realizacji Projektów brali udział w licznych spotkaniach i szkoleniach przygotowujących do wdrażania perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027. Złożony został jeden wniosek o dofinansowanie projektu, a jeden był w przygotowaniu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FESL). Ponadto Dział Planowania, Koordynowania i Realizacji Projektów brał intensywny udział w opracowywaniu i złożeniu przez Gminę Bytom wniosku o dofinansowanie dla miast ubiegających się o wsparcie w ramach Polsko-

Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast, finansowanego z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej dla wybranych Państw Członkowskich Unii Europejskiej w celu zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych obrębie Unii Europejskiej.

IV. DZIAŁ POMOCY INSTYTUCJONALNEJ I DOCHODZENIA OPŁAT

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	15
	Ilość etatów	15
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	1 zastępcę kierownika	
	13 pracowników, w tym	
	3 pracowników socjalnych	

Dział Pomocy Instytucjonalnej i Dochodzenia Opłat realizuje zadania w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących ustalania wobec rodziców odpłatności za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej, kierowania i ustalania odpłatności w domach pomocy społecznej i wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych, a także wydawania decyzji kierujących i ustalających opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia, środowiskowym domu samopomocy, mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Ponadto do zadań Działu należy prowadzenie postępowań egzekucyjnych w ww. zakresie oraz świadczeń nienależnie pobranych od osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym.

Realizowane zadania:

1. Pomoc instytucjonalna dla osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych

Zadania realizowane w Dziale Pomocy Instytucjonalnej i Dochodzenia Opłat w zakresie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym oraz przewlekle chorym, mieszczą się w katalogu zadań własnych gminy i powiatu oraz zadań zleconych gminy wskazanych w ustawie o pomocy społecznej:

1) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- a) wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych dotyczących kierowania osób bezdomnych do Schroniska dla Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi, prowadzonego przez Bytomskie Centrum Wsparcia oraz ustalanie odpłatności za pobyt,
- b) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia lub odmowy skierowania do domu pomocy społecznej oraz ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej,

- c) wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych dotyczących kierowania osób do mieszkań treningowych lub wspomaganych (wcześniej chronionych) oraz ustalania odpłatności za pobyt;
- 2) zadania własne gminy (fakultatywne), tj. wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych dotyczących kierowania osób do dziennych domów pomocy, Dziennego Domu Senior-WIGOR, prowadzonych przez Bytomskie Centrum Wsparcia oraz ustalania odpłatności za pobyt;
- 3) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę, tj. wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych dotyczących kierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy *Integracja*;
- 4) zadania własne powiatu, tj. wydawanie decyzji o umieszczeniu w domach pomocy społecznej osób do nich skierowanych.

W 2024 r. wydano 1 614 decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń udzielanych w domach pomocy społecznej, ośrodkach wsparcia oraz w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (wcześniej chronionych), w tym:

- 1) 1 042 decyzje dotyczące domów pomocy społecznej (tj. decyzje w sprawie skierowania, umieszczenia oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej);
- 2) 483 decyzji dotyczących świadczeń udzielanych w ośrodkach wsparcia, tj. w Środowiskowym Domu Samopomocy *Integracja* oraz w Bytomskim Centrum Wsparcia (które obejmuje schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi, dzienne domy pomocy i Dzienny Dom Senior-WIGOR);
- 3) 89 decyzji dotyczących mieszkań treningowych lub wspomaganych (wcześniej chronionych).

Tabela 2. Liczba osób korzystających w 2024 roku z różnych form wsparcia

Lp.	Liczba osób skierowanych do:	Liczba osób, które skorzystały ze świadczeń
1	Dziennych Domów Pomocy	41
2	Dziennego Domu Senior WIGOR	21
3	Schroniska dla Bezdomnych z usługami opiekuńczymi	78
4	Środowiskowego Domu Samopomocy Integracja	57
5	Mieszkań treningowych lub wspomaganych (wcześniej chronionych)	40
6	DPS, za które gmina Bytom wniosła odpłatność za pobyt (dotyczy osób przebywających na mocy skierowania wydanego w latach ubiegłych i w 2024 r.)	399

W związku z realizacją obowiązkowego zadania gminy w zakresie ponoszenia odpłatności za pobyt jej mieszkańców w domach pomocy społecznej w 2024 roku

wydatkowano kwotę 17 043 325,01 zł. Dotyczy to 399 mieszkańców Bytomia, umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie Bytomia (prowadzonych przez miasto Bytom lub działających na zlecenie miasta Bytomia) i w DPS na podstawie zawartych indywidualnych umów oraz na terenie innych jednostek samorządu terytorialnego, w tym 222 osób przebywających w domach pomocy społecznej prowadzonych przez miasto Bytom oraz 177 osób przebywających w domach pomocy społecznej działających na zlecenie miasta Bytom lub funkcjonujących poza gminą Bytom lub w DPS na podstawie zawartych indywidualnych umów między MOPR w Bytomiu a konkretną placówką. Średnio za ich pobyt gmina wносиła odpłatność w wysokości 1 420 277,08 zł miesięcznie.

W 2024 roku udzielono 4 122 świadczeń. Średnia miesięczna wysokość odpłatności ponoszonej przez gminę za pobyt jednej osoby wyniosła około 4 134,72 zł.

Domy pomocy społecznej prowadzone przez miasto Bytom oraz działające na zlecenie miasta Bytomia są podmiotami o zasięgu ponadgminnym, co umożliwia kierowanie do nich zarówno mieszkańców Bytomia, jak i mieszkańców innych gmin. Decyzje dotyczące umieszczenia skierowanych osób w ww. domach wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu – zgodnie z pozycją na liście osób oczekujących na umieszczenie w konkretnym domu pomocy społecznej.

Tabela 3. Liczba osób przebywających w roku 2024 w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie miasta Bytomia (prowadzonych przez miasto Bytom lub działających na zlecenie miasta Bytomia lub na podstawie indywidualnych umów)

Nazwa placówki	Liczba osób
DPS Kombatant, ul. Stolarzowicka 33	167
DPS dla Dorosłych, ul. Dworcowa 7	145
DPS Wędrowiec, ul. ks. Frenzla 204	41
Ewangelicki Dom Opieki Ostoja Pokoju, ul. Matki Ewy 1	77
DPS Stowarzyszenie Pomocna Dłoń ul. Strzelców Bytomskich 450 na podstawie umowy	6
Razem w DPS	436

Poza wydawaniem decyzji w indywidualnych sprawach związanych z zapewnieniem pomocy instytucjonalnej osobom tego potrzebującym oraz prowadzeniem spraw związanych z ponoszeniem odpłatności za pobyt mieszkańców Bytomia w domach pomocy społecznej do zadań Działu Pomocy Instytucjonalnej i Dochodzenia Opłat należy nadzór nad realizacją umów zawartych z osobami zobowiązanymi na mocy ustawy o pomocy społecznej do ponoszenia odpłatności za pobyt małżonka/zstępnych/wstępnych w DPS.

W strukturze Działu Pomocy Instytucjonalnej i Dochodzenia Opłat zatrudnionych jest trzech pracowników socjalnych, których zadaniem jest prowadzenie spraw osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej i oczekujących na umieszczenie (w zakresie związanym z kwalifikowaniem do tego typu świadczenia oraz ustalaniem odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej). Postępowania dotyczące skierowania do domu pomocy społecznej obejmują również ustalenie możliwości zapewnienia niezbędnej opieki przez osoby najbliższe. Brak takiej możliwości jest jedną z przesłanek uzasadniających skierowanie do domu pomocy społecznej, co wiąże się z obowiązkiem partycypowania przez małżonka, wstępnych i zstępnych w odpłatności za pobyt w placówce (jeśli małżonek, wstępni i zstępni spełniają kryteria dochodowe, określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Pracownicy socjalni zatrudnieni w dziale przeprowadzają wywiady środowiskowe w celu ustalenia zasadności skierowania osoby do domu pomocy społecznej, odpowiedniego typu oraz ustalenia odpłatności, zarówno osoby kierowanej, jak również pozostałych osób, na których ciąży ustawowy obowiązek wnoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

2. Prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Do zadań Działu Pomocy Instytucjonalnej i Dochodzenia Opłat należy również prowadzenie postępowań administracyjnych, w celu ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, co wynika z art. 193 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach tych postępowań ustalana jest sytuacja osobista i socjalna rodziców biologicznych, którzy są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt swoich dzieci w pieczy zastępczej, do wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub pełnoletniego wychowanka w rodzinnej pieczy zastępczej, średniego miesięcznego kosztu utrzymania w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub 200% wysokości najniższej emerytury w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

Postępowania administracyjne w zakresie ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej prowadzone są przez pięciu pracowników działu. Ustalenie sytuacji życiowej rodziców ma wpływ na wynik prowadzonego postępowania i wydanie decyzji administracyjnej, a co za tym idzie zastosowanie możliwych ulg zawartych w Uchwale Nr XVIII/238/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 listopada 2015 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W sytuacjach braku informacji o miejscu zamieszkania lub pobytu rodzica zobowiązanego do odpłatności, pracownicy działu przygotowują wnioski do sądów o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieobecnej w miejscu zamieszkania, w celu przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji administracyjnej. W roku 2024 przygotowano 71 wniosków, sąd rozpatrzył i wydał 69 orzeczeń (w tym również wnioski złożone w 2023 r.), na podstawie których zostały przeprowadzone postępowania i w konsekwencji wydano 71 decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia rodzicom odpłatności za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. W 2024 roku w powyższym zakresie zostało wydanych łącznie 1 133 decyzji administracyjnych, w tym: dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej 750, instytucjonalnej 353, zakładów opiekuńczo-leczniczych 4, a postępowań egzekucyjnych 26. Należy zaznaczyć, iż decyzji ustalających odpłatność (obejmujących okresy miesięczne) zostało wydanych 157, z podziałem: 94 decyzje na kwotę 1 250 567,68 zł – rodzinna piecza zastępcza, 59 decyzji na kwotę 4 310 471,13 zł – instytucjonalna piecza zastępcza, 4 decyzje na kwotę 159 576,01 zł – zakłady opiekuńczo-lecznicze, co daje łączną kwotę 5 720 614,82 zł.

3. Odzyskiwanie ustalonych opłat za świadczenia przyznane na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Do zadań działu należą również działania ukierunkowane na egzekwowanie świadczeń nienależnie pobranych od osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym (umowy zawierane z osobami zobowiązanymi do odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznych). Powyższe należności podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2505 ze zm.). Tak więc, dział podejmuje kroki dotyczące dochodzenia należności gminy z tytułu odpłatności, wynikających z ww. umów, zawieranych z osobami zobowiązanymi do odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, a także odpłatności wynikających z decyzji administracyjnych, wydawanych w sprawach należących do kompetencji działu (w odniesieniu do odpłatności wnoszonych do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu, odpłatność za korzystanie z: ośrodków wsparcia, środowiskowego domu samopomocy, mieszkań treningowych lub wspomaganych (wcześniej chronionych), noclegowni) oraz innych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych), a także usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych o charakterze pielęgnacyjnym.

Ponadto do kompetencji działu należy prowadzenie egzekucji w sprawach wynikających z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, takich jak

należności ustalonych rodzicom odpłatności za pobyt ich dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także w zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz nienależnie pobranych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej wraz z przysługującymi dodatkami, wynikającymi z zapisów cytowanej wyżej ustawy, świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w formie pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz pomocy na zagospodarowanie.

W przypadku braku spłaty zobowiązania, zgodnie z wydaną decyzją o nienależnie pobranym świadczeniu oraz ustalonej odpłatności lub zobowiązań wynikających z zawartych umów o odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznych, na podstawie kompletu dokumentów sporządzany jest projekt upomnienia wzywającego do zapłaty.

W przypadku bezskutecznego postępowania upominawczego, sporządzany jest tytuł wykonawczy, który zostaje przekazany do organu egzekucyjnego zgodnie z właściwością miejscową.

W przypadku powstania zaległości z tytułu ustalonej odpłatności wobec rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez okres dłuższy niż 12 miesięcy osoba, upoważniona przez Prezydenta Bytomia przekazuje do biura informacji gospodarczej informację o powstaniu zaległości.

W roku 2024 wszczęto postępowania egzekucyjne w 146 nowych sprawach.

Tabela 4. Dane dotyczące działań egzekucyjnych (stan na dzień 31.12.2024 r.)

Upomnienia		Tytuły wykonawcze		Wpisy BIG	
Ilość - sztuki	319	Ilość - sztuki	231	Ilość wpisów oraz zmian sald	501
na kwotę	6 219 428,69	na kwotę	5 012 351,89	Kwota wpisów	4 155 950,21

Tabela 5. Odzyskanie nienależnie pobranych świadczeń i opłat za świadczone usługi z pomocy społecznej, za pobyt w domach pomocy społecznej oraz wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2024 r.)

Spłata zobowiązań	Odpłatność za pieczę zastępczą	Odpłatność za pobyt w DPS	Odpłatność za usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne	Odpłatność za specjalistyczne usługi		Nienależnie pobrane zasiłki	Suma
				5% budżet gminy	95% budżet państwa		
Należność główna	252 939,18	60 116,26	56 778,68	6,75	128,25	11 786,81	381 755,93
Odsetki	52 824,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	52 824,40
Koszty upomnienia	457,52	144,00	1 157,40	0,00	0,00	224,40	1 983,32
Suma	306 221,10	60 260,26	57 936,08	6,75	128,25	12 011,21	436 563,65

Tabela 6. Umorzenie należności z tytułu opłat za pobyt w domach pomocy społecznej oraz wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2024 r.)

Umorzenia należności	Odpłatność za pieczę zastępczą	Odpłatność za pobyt w DPS	Suma
Ilość spraw	1	0	1
Należność główna	243 120,18	0,00	243 120,18
Odsetki	3 375,37	0,00	3 375,37
Koszty upomnienia	64,00	0,00	64,00
Suma	246 559,55	0,00	246 559,55

V. DZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	31
	Ilość etatów	27,75
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	30 pracowników, w tym 1 osoba zatrudniona za zastępstwo oraz 4 osób zatrudnionych w ramach robót publicznych	

Do zadań działu należą sprawy administracyjno-gospodarcze, transportu, łączności, archiwizacji, inwestycji i remontów, zamówień publicznych, prowadzenie inwentarza Ośrodka oraz ochrony przeciwpożarowej, w szczególności:

- 1) zarządzanie i gospodarowanie obiektami administrowanymi przez MOPR, w tym utrzymanie czystości i porządku, ochrona i zabezpieczenie mienia oraz jego ubezpieczenia;
- 2) nadzór merytoryczny i finansowy nad remontami bieżącymi i inwestycjami;
- 3) usuwanie wszelkich drobnych usterek oraz wykonywanie prac konserwatorskich;
- 4) dbanie o efektywne zarządzanie urządzeniami biurowymi poprzez zawieranie umów na dzierżawę sprzętu;
- 5) zaopatrzenie materiałowo-techniczne w środki trwałe, przedmioty nietrwałe, materiały biurowe i inne;
- 6) całokształt spraw związanych z dostawą mediów dla wszystkich obiektów Ośrodka, usługami eksploatacyjnymi itp.;
- 7) całokształt spraw związanych z realizacją różnego rodzaju usług dla Ośrodka (m.in.: usługi pocztowe, wykonywanie pieczętek, likwidacja środków trwałych, wycinka drzew);
- 8) nadzór nad gospodarką magazynową oraz prowadzenie ewidencji majątku MOPR;
- 9) gospodarka środkami transportowymi Ośrodka;
- 10) organizowanie i koordynowanie obsługi telekomunikacyjnej;
- 11) sporządzanie wszelkich sprawozdań z zakresu zadań działu;
- 12) sporządzanie dokumentacji w postępowaniu o zamówienia publiczne;
- 13) opiniowanie zawieranych umów w zakresie zgodności z przepisami ustawy;
- 14) przygotowywanie druków, tzw. "bonów na gorący posiłek" wg wzoru i w ilościach wskazanych przez Dział Pomocy Środowiskowej;

- 15) gromadzenie, ewidencjonowanie, przechowywanie, udostępnianie, brakowanie dokumentacji oraz przekazywanie materiałów archiwalnych do archiwum państwowego;
- 16) analityczne prowadzenie ewidencji inwentarza Ośrodka, tj.: środków trwałych, pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz materiałów i wyposażenia;
- 17) przeprowadzanie corocznej inwentaryzacji środków trwałych, pozostałych środków trwałych metodą elektroniczną oraz wartości niematerialnych i prawnych metodą weryfikacji porównania ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi.

W roku 2024 archiwum zakładowe przyjęło do archiwizacji 115 156 teczek dokumentów oraz udostępniło pracownikom 153 teczki. Na bieżąco prowadzono porządkowanie dokumentów zgromadzonych w pomieszczeniach archiwum.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w roku 2024 zarządzał sześcioma obiektami przy ulicach:

- 1) Strzelców Bytomskich 16 – budynek dyrekcji MOPR;
- 2) Stolarzowickiej 35;
- 3) Kosynierów 26;
- 4) Strzelców Bytomskich 21;
- 5) Piłsudskiego 67;
- 6) Piekarska 39;

oraz trzema rodzinnymi domami dziecka:

- 1) Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Powstańców Warszawskich 38/9;
- 2) Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Kościuszki 75/5;
- 3) Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Wrocławskiej 11/7;

jak również sześcioma mieszkaniem chronionymi przy ulicach:

- 1) Matejki 27/1;
- 2) Cichej 24/2;
- 3) Rodziewiczówny 6/1a;
- 4) Piłsudskiego 73/2;
- 5) Korfantego 22/1;
- 6) Strzelców Bytomskich 43/3.

W ubiegłym roku Dział Administracyjny realizował (pod kątem zakupów materiałów i usług, procedur zamówień publicznych, wkładu własnego, opisu dokumentów finansowych) następujące projekty i programy:

- 1) *Prawo ochronnym parasolem dziecka – Przyjazne Patrole*;
- 2) *Bytomska Karta Seniora*;

- 3) *Centrum Wsparcia Rodziny – I*;
- 4) *3+Liczna Rodzina*;
- 5) *Dodatek elektryczny*;
- 6) *Korpus Wsparcia Seniorów (Wspieraj Seniora)*;
- 7) *Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 – refundacja odbiorcom gazu*;
- 8) *Aktywny Samorząd*;
- 9) *Razem do Celu*;
- 10) *Relacja ma MOC*;
- 11) *Zmieniamy się dla Ciebie – w ramach programu pn.: „Dostępna przestrzeń publiczna”*.

Kontynuowano zawarte w 2012 roku porozumienie z Bytomskimi Mieszkaniami mające na celu spłatę zadłużenia wobec gminy Bytom – Bytomskich Mieszkań z tytułu należności wynikających z korzystania z lokalu mieszkalnego w formie świadczenia rzeczowego. Bytomskie Mieszkania kierowały do tutejszego Ośrodka osoby, które wykonując prace porządkowe lub drobne prace remontowe i konserwatorskie, miały odpracowywać zaległości czynszowe. W 2024 roku zostało skierowanych do MOPR pięć osób.

Przedsięwzięcia inwestycyjne i remontowe przeprowadzone w roku 2024:

- 1) zadania inwestycyjne – w związku z realizacją projektu dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna” zrealizowano inwestycję z przystosowaniem dla osób z niepełnosprawnościami, do której zaliczamy:
  - a) modernizację dźwigów osobowych znajdujących się w budynku przy ul. Strzelców Bytomskich 16 oraz w budynku przy ul. Piłsudskiego 67,
  - b) modernizację schodów zewnętrznych prowadzących do budynku dyrekcji MOPR przy ul. Strzelców Bytomskich 16,
  - c) modernizację toalet w budynku przy ul. Strzelców Bytomskich 16 oraz ul. Piłsudskiego 67,
  - d) modernizację nawierzchni wraz z wykonaniem ścieżki dotykowej oraz dwóch miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami przed budynkiem mieszczącym się przy ul. Strzelców Bytomskich 16;
- 2) zadania remontowe:
  - a) w budynku dyrekcji MOPR w Bytomiu oraz w obiektach Terenowych Punktów Pomocy Środowiskowej w okresie sprawozdawczym wykonano szereg bieżących napraw i konserwacji instalacji budynkowych, wyposażenia biurowego, tj.: drukarek, komputerów, instalacji monitoringu wizyjnego oraz kotłów centralnego ogrzewania. Jednocześnie wykonano obowiązkowe, okresowe konserwacje i przeglądy: instalacji elektrycznej, elektronarzędzi będących na wyposażeniu warsztatu MOPR, sprzętu

przeciwpożarowego, przewodów kominowych, dźwigów osobowych instalacji alarmowej – włamania, klimatyzatorów w pomieszczeniach serwerowni oraz pokojach biurowych. Ponadto wykonano remont nawierzchni przed budynkiem TPPŚ nr 8, wykonano remont przedsionka windy w TPPŚ nr 3, remont rynien, oraz naprawę lamp zewnętrznych budynku dyrekcji MOPR,

- b) ze środków przeznaczonych na funkcjonowanie Noclegowni oraz Ogrzewalni wykonano przeglądy konserwacje instalacji elektrycznej (pomiary oświetlenia ewakuacyjnego, głównego wyłącznika ppoż. prądu) bieżące konserwacje wymiennika ciepła, systemu sygnalizacji pożaru, sprzętu przeciwpożarowego, wykonano również konserwację systemu wentylacji mechanicznej oraz monitoringu wizyjnego. Ponadto dokonano naprawy odcinka rurociągu zasilającego budynek w wodę,
- c) ze środków przeznaczonych na świadczenia rodzinne wykonano konserwacje klimatyzatorów oraz pomiary instalacji elektrycznej, badanie głównego wyłącznika prądu, oświetlenia ewakuacyjnego wykonano naprawę rolet,
- d) ze środków przyznanych na funkcjonowanie mieszkań chronionych wykonano prace konserwacyjne kotłów centralnego ogrzewania,
- e) ze środków Ośrodka Interwencji Kryzysowej nie poniesiono kosztów,
- f) ze środków przeznaczonych na funkcjonowanie rodzinnych domów dziecka dokonano naprawę/konserwację kotłów centralnego ogrzewania,
- g) ze środków remontowych przeznaczonych na funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bytomiu wykonano remont nawierzchni przed budynkiem, konserwacje oraz naprawę zaworu przeciwwypływowego gazu instalacji kotłów centralnego ogrzewania, konserwację dźwigu osobowego oraz systemu antywłamaniowego.

Tabela 7. Wydatki na zadania remontowe w 2024 roku

Lp.	Zadania remontowe	Plan roczny w zł	Wykonanie w zł	% wykonania
1	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie /zadania własne gminy/	62 750,00	57 407,31	91,49
2	Noclegownia /zadania własne gminy/	18 300,00	18 022,41	98,48
3	Ogrzewalnia /zadania własne gminy/	1 570,00	1 348,99	85,92
4	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności /zadania zlecone powiatu/	24 230,00	24 225,72	99,98

5	Porozumienie – Piekary Śląskie /zadania zlecone powiatu/	625,00	0,00	0,00
6	Świadczenia Rodzinne /zadania własne gminy/	2 830,00	1 096,39	38,74
7	Świadczenia Rodzinne /zadania zlecone gminy/	3 098,00	2 246,67	72,52
8	Mieszkania chronione /zadania własne powiatu/	3 000,00	1 756,20	58,54
9	Ośrodek Interwencji Kryzysowej /zadania własne powiatu/	900,00	0,00	0,00
10	Rodzinne Domy Dziecka /zadania własne gminy/	5 500,00	1 176,00	21,38

Tabela 8. Wydatki na zadania inwestycyjne w 2024 roku

Zadania remontowe	Plan roczny w zł	Wykonanie w zł	% wykonania
PFRON Rozdział 85311 § 6050 01/MOPR/INW24	571 560,00	416 624,84	72,89

VI. NOCLEGOWNIA I OGRZEWALNIA

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	12
	Ilość etatów	12
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	1 zastępca kierownika	
	10 pracowników, w tym	
	1 pracownik socjalny	

Noclegownia oraz Ogrzewalnia realizują zadania w zakresie pomocy społecznej, zapewniając tymczasowe schronienie osobom bezdomnym i potrzebującym.

Noclegownia zapewnia możliwość noclegu 100 osobom w kryzysie bezdomności, oferując miejsce do spania, dostęp do podstawowych środków higieny oraz wsparcie w procesie wychodzenia z trudnej sytuacji życiowej. Czynna jest cały rok, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach: od 1 października do 31 marca od 18:00 do 8:00, od 1 kwietnia do 30 września od 19:00 do 7:00. W ciągu roku 2024 z takiej pomocy skorzystały 194 osoby bezdomne którym udzielono 26 005 świadczeń w formie noclegów.

Ogrzewalnia jest pomieszczeniem dla maksymalnie 40 osób, funkcjonuje głównie w okresie jesienno-zimowym, to jest od 1 października do 30 kwietnia, 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18:00 do 8:00, stanowiąc miejsce gdzie osoby potrzebujące mogą się ogrzać, odpocząć. W 2024 roku z tymczasowego schronienia skorzystało 101 bezdomnych kobiet i mężczyzn z terenu Bytomia, którym udzielono 3 003 świadczenia w formie pobytu w ogrzewanych pomieszczeniach. Do Ogrzewalni przyjmowane były często osoby spoza terenu gminy, które były zobowiązane po przenocowaniu do powrotu do gminy macierzystej. W 2024 roku z takiej formy pomocy skorzystało 17 osób nieposiadających ostatniego meldunku na terenie naszej gminy. Skierowanie do Noclegowni było wydawane po rozmowie na temat sytuacji socjalno-bytowej z zatrudnionym na terenie Noclegowni pracownikiem socjalnym, który służył również poradą i wsparciem.

Osoby przebywające zarówno w Noclegowni, jak i w Ogrzewalni mogły liczyć również na jeden gorący posiłek dziennie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, dowożony na podstawie porozumienia z Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu. W roku 2024 wydano 20045 posiłków na łączną kwotę 320720 zł.

VII. KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	6
	Ilość etatów	6
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	5 pracowników, w tym 3 pracowników socjalnych	

Realizowane zadania:

- 1) udzielanie pomocy i wsparcia społecznego osobom, które z powodu braku zatrudnienia mają trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem, w zakresie zatrudnienia i spraw bytowych;
- 2) realizacja projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Obszary działalności Klubu Integracji Społecznej (KIS) to m. in.:

1. Prace społecznie użyteczne

Od 25 stycznia 2024 r. rozpoczęto realizację prac społecznie użytecznych, które były kontynuowane przez cały rok (do 10 grudnia).

Tabela 9. Ilość osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2024 roku

Miesiące realizacji prac	styczeń	luty – listopad	grudzień
Ilość uczestników	50	100	50

W roku 2024 realizowano omawiane prace w 46 instytucjach. W ramach prac społecznie użytecznych na świadczenia wydatkowano 419 179,05 zł, z czego 60% zrefundował Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (251 507,43 zł). Pozostałe środki – 40 % świadczeń (167 671,62 zł) zostało wypłacone przez gminę. Dodatkowo gmina pokryła wydatki związane z dojazdem uczestników programu do miejsca wykonywania prac – 18 400,00 zł, a także koszty badań lekarskich uczestników programu w wysokości 970,00 zł.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób w latach 2020-2024, które podjęły prace społecznie użyteczne, ilość osób zaktywizowanych zawodowo i liczbę osób, które z realizacji programu zrezygnowały lub zostały wyłączone (np. nie zgłosiły się do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych, nabyły uprawnienia emerytalne, nie zgłosiły

się w wyznaczonym przez PUP w Bytomiu terminie – tym samym utraciły status osoby bezrobotnej):

Tabela 10. Liczba osób, które w latach 2020-2024 uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych

Rok	Liczba osób, które podjęły prace społecznie użyteczne	Zaktywizowano zaw.		Przerwanie realizacji programu	
		Liczba osób	%	Liczba osób	%
2020	141	7	5	42	30
2021	203	13	6	39	19
2022	149	26	17	46	31
2023	144	21	15	43	30
2024	140	14	10	40	29
Razem	777	81	10	210	27

2. Zajęcia szkoleniowo-edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców Bytomia

W roku 2024 zajęcia szkoleniowo-edukacyjne realizowano dla uczestników:

- 1) warsztatów „Razem do celu”, kierowanych do klientów Terenowych Punktów Pomocy Środowiskowej. Celem warsztatów było przygotowanie uczestników do samodzielnego poruszania się po rynku pracy. Tematy podejmowane podczas warsztatów to, m.in.:

- a) integracja oraz diagnoza potencjału uczestników,
- b) trening motywacji i rozwoju,
- c) trening poruszania się po rynku pracy, w tym dokumenty aplikacyjne i rozmowa kwalifikacyjna,
- d) trening kompetencji społecznych.

Dla uczestników przygotowano również zajęcia grupowe z poradnictwa prawnego oraz zajęcia edukacyjne z zakresu przyznawania świadczeń socjalnych. W sumie zrealizowano cykl sześciodniowych zajęć warsztatowych dla siedmiu Terenowych Punktów Pomocy Środowiskowej, w których uczestniczyło 67 osób. Spośród uczestników 3 osoby skierowano do prac społecznie użytecznych, 2 osoby do Centrum Integracji Społecznej w celu dalszej aktywizacji zawodowej, 12 osób podjęło zatrudnienie;

- 2) warsztatów organizowanych dla uczestniczek prac społecznie użytecznych. Celem realizowanych działań był wzrost poziomu integracji społecznej i zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Planowane działania skupiały się na aktywizacji społecznej i zawodowej, nabywaniu lub podnoszeniu kwalifikacji, podnoszeniu poziomu motywacji do pracy i umiejętności

społecznych umożliwiających podjęcie i utrzymanie zatrudnienia. Zorganizowano 16 cyklicznych spotkań, z czego cztery to wyjścia do kina, kręgielni, ogrodu botanicznego i Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu. Spośród 14 uczestniczek dwie osoby podjęły zatrudnienie, jedną osobę skierowano do Centrum Integracji Społecznej w celu dalszej aktywizacji zawodowej, dwie uczestniczki kontynuują udział w pracach społecznie użytecznych.

3. Poradnictwo

Klub Integracji Społecznej oferuje możliwość skorzystania z poradnictwa zawodowego, socjalnego oraz prawnego. W 2024 r. przeprowadzono 93 indywidualnych konsultacji z zakresu poradnictwa zawodowego dla 66 osób. Zorganizowano cztery grupy osób, które uczestniczyły w spotkaniach z poradnictwa prawnego, część osób skorzystała z możliwości indywidualnego spotkania ze specjalistą ds. społecznych. W 2024 roku pracownicy socjalni objęli wzmoczoną pracą socjalną 10 rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Celem pracy było podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, doskonalenie umiejętności związanych z pełnieniem roli rodzica a także szeroko rozumiana pomoc m. in. w zorganizowaniu przyjęcia do przedszkoli, szkół, a także lekarzy specjalistów w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności czy o wczesnym wspomaganie rozwoju.

4. Rekrutacja do projektu pn. *Razem do celu*, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (priorytet: FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, działanie: FESL.07.02-Aktywna integracja).

W grudniu 2024 roku rozpoczęto rekrutację do projektu, a jego głównym celem jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób dotkniętych i zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez kompleksowe wsparcie w Klubie Integracji Społecznej. Działania projektu zakładają przywrócenie możliwości lub nabycie zdolności do podjęcia pracy lub innej aktywności społecznej, a także rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej osób uczestniczących w projekcie.

5. Program partnerski pod nazwą: *Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole*

Działając we współpracy z Komendą Miejską Policji w Bytomiu realizowano kolejną – XIV edycję projektu pod nazwą *Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole*. Od stycznia do grudnia 2024 r. przyjazne patrole, złożone z pracownika socjalnego MOPR i funkcjonariusza policji, zrealizowały 144 dyżury. Przeprowadzono 565 monitoringów środowisk (rodziny z problemem alkoholowym, patologiczne, niewydolne opiekuńczo i wychowawczo) oraz podjęto 93 interwencje. W dni, kiedy nie odbywały się dyżury przyjaznych patroli realizowane były przez pracowników MOPR telefoniczne dyżury

domowe. Dyżury prowadzone były w godzinach: 15.30 – 7.30 następnego dnia. W roku 2024 48 interwencji zostało przeprowadzonych w ramach pełnienia przez pracowników MOPR dyżuru domowego. W trakcie przeprowadzonych monitoringów i interwencji 175 dzieci zostało przekazanych pod opiekę najbliższej rodziny, krewnych, gdyż ich rodzice lub opiekunowie ze względu na upojenie alkoholowe nie byli w stanie sprawować należytej opieki. 19 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pogotowiach rodzinnych bądź w rodzinach zastępczych. 18 dzieci przyjazny patrol przewiózł do szpitala na badania lekarskie, niektóre zostały hospitalizowane. 184 rodziców lub opiekunów znajdowało się pod wpływem alkoholu, 10 dorosłych było pod wpływem narkotyków. 31 osób dorosłych trafiło do izby wytrzeźwień. Przesłano 11 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Odpowiednie terytorialnie terenowe punkty pomocy środowiskowej i komisariaty policji były na bieżąco informowane o wszelkich nieprawidłowościach występujących podczas sprawowania opieki nad małoletnimi w ich środowiskach rodzinnych. Pracownicy przyjaznych patroli podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych podejmowali rozmowy dyscyplinujące z rodzicami lub opiekunami mające na celu m.in. zabezpieczenie dzieciom podstawowych potrzeb bytowych, uporządkowanie i dbanie o czystość w mieszkaniach. Prowadzono również rozmowy wspierające rodziców – omawiano problemy opiekuńczo – wychowawcze. Motywowano do rozpoczęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego, do podjęcia aktywności zawodowej, uczono racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Proponowano kontakt z placówkami, w których można uzyskać pomoc, poradę, wsparcie.

Środki na realizację projektu w wysokości 128 699,39 zł zostały przeznaczone na:

- 1) pokrycie kosztów wynagrodzeń w wysokości 112 825,98 zł, z tytułu zawartych umów z osobami, które w ramach realizacji projektu wykonywały następujące zadania:
  - a) udział w dyżurach przyjaznych patroli,
  - b) udział w procesie zabezpieczenia życia i zdrowia dziecka poprzez nawiązanie z nim bezpośredniego kontaktu i dbały o jego potrzeby emocjonalne,
  - c) udział w procedurze umieszczania dziecka w rodzinie lub placówce,
  - d) zawiadamianie właściwego terenowego punktu pomocy środowiskowej MOPR o sytuacji rodzinnej dziecka,
  - e) pełnienie dyżuru – pozostawanie w gotowości w godzinach 15.30 – 7.30 dnia następnego, zgodnie z miesięcznym harmonogramem,
  - f) na wniosek oficera dyżurnego KM Policji udział w interwencjach związanych z ewentualną potrzebą zabezpieczenia dziecka;
- 2) zakup usług pozostałych 289,00 zł;
- 3) zakup usług, materiałów i wyposażenia w wysokości 4 138,68 zł;

- 4) ryczałty za przejazdy samochodami w ramach prowadzonych patroli na kwotę 11 445,73 zł.

Kwota na realizację zadania została wydatkowana w 96,07%. Zrealizowane zostały wszystkie założenia przewidziane w harmonogramie projektu.

Program *Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole* wpisuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu przyjmowany corocznie przez Radę Miejską oraz w efektywny system wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia.

6. Realizacja zadań dotyczących zabezpieczania pobytu na terenie miasta ludności uchodźczej z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym:

- 1) przyjmowanie i obsługa wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Do 31 lipca 2024 r. wpłynęło 382 wnioski i wypłacono świadczenia o łącznej wartości 1 029 960,00 zł;
- 2) weryfikacja warunków zakwaterowania i wyżywienia w lokalizacji wskazanej przez wnioskodawcę w ramach złożonego wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Do 31 lipca 2024 r. przeprowadzono 32 weryfikacje warunków zamieszkania i wyżywienia, w których obywatele Ukrainy potwierdzili, że zapewnia się im bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie.

Dzień 31 lipca 2024 r. był ostatnim dniem przyjmowania wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

VIII. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	17
	Ilość etatów	16
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	16 pracowników, w tym	
	6 pracowników socjalnych	

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela specjalistycznej pomocy osobom i rodzinom z uwagi na kryzys wynikający z:

- 1) przemocy domowej (fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej, zaniedbania oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej);
- 2) przeżywania trudności w relacjach małżeńskich, partnerskich, rodzinnych;
- 3) przewlekłej choroby, żałoby;
- 4) przeżywania zmian w życiu, np. utrata pracy, zagrożenia chorobą itp.;
- 5) trudności związanych z przejściem na nowy etap życia, np. narodziny dziecka, odejście z domu dzieci, zmiana pracy, przejście na emeryturę;
- 6) przeciążenia psychicznego, życia w przewlekłym stresie;
- 7) zagrożenia suicydalnego;
- 8) zdarzeń losowych oraz klęsk żywiołowych.

Główny obszar działalności OIK związany jest z występowaniem przemocy domowej i przeciwdziałanie temu zjawisku.

Profesjonalną pomoc i doradztwo świadczą specjaliści następujących dziedzin:

- 1) specjaliści pracy socjalnej;
- 2) psychologowie;
- 3) terapeuci;
- 4) interwencji kryzysowi.

W budynku Ośrodka Interwencji Kryzysowej mieści się hostel, w którym bezpieczne schronienie znajdują osoby i rodziny w sytuacjach kryzysowych, w tym ofiary przemocy. Hostel gwarantuje 16 miejsc noclegowych.

OIK jest czynny cały rok, przez 7 dni w tygodniu, w zakresie udzielenia i funkcjonowania miejsc pobytowych. Specjaliści (psycholodzy, terapeuci oraz pracownicy socjalni) świadczą pomoc od poniedziałku do piątku w godzinach: 7.30 do 19.30.

Podstawowym celem działalności Ośrodka jest świadczenie poradnictwa specjalistycznego oraz podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej osobom oraz

rodzinom mającym trudności w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych, doświadczających jakichkolwiek form przemocy domowej lub będących w innych kryzysach życiowych.

W ramach zadań własnych Ośrodka prowadzono w roku 2024 Psychoedukacyjne Grupy Wsparcia jako formy pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy domowej. Grupa wsparcia bazuje na programie stworzonym przez pracowników Ośrodka w oparciu o długoletnie doświadczenie pracy z osobami doświadczającymi przemocy. Każdy cykl składa się z 8-10 spotkań poświęconych konkretnej tematyce z zakresu przemocy domowej. Uczestnicy spotkań otrzymują wiedzę i umiejętności, które mogą wykorzystać do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej oraz przerwać mechanizmy przemocy, którym podlegają. Istotnym celem grupy jest uzyskanie wsparcia poprzez wymianę własnych doświadczeń oraz możliwość odreagowania trudnych przeżyć i emocji nagromadzonych w związku z doświadczaniem przemocy. Jednym z działań grupy jest wzmacnianie uczestników w dążeniu do zmiany swojej sytuacji życiowej oraz wykorzystanie indywidualnych zasobów do odzyskania kontroli nad własnym życiem. Spotkania odbywają się w życzliwej, pełnej zaufania atmosferze, z poszanowaniem każdej osoby i jej historii. W ramach terapii grupowej uczestniczyły 23 osoby.

W roku 2024 pracownicy Ośrodka oferowali swoim klientom uczestnictwo w zajęciach *Szkoły dla rodziców*, w celu podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, promowania prawidłowych postaw rodzicielskich i przeciwdziałanie przemocy domowej. W zajęciach Szkoły dla Rodziców uczestniczyło 36 osób. Szkoła dla Rodziców oparta jest na następujących modułach:

- 1) poznanie się, kontakt, integracja;
- 2) umiejętność stawiania granic;
- 3) uczucia;
- 4) zachęcanie dziecka do współpracy;
- 5) kary i nagrody;
- 6) pochwały.

Kolejnym zadaniem związanym z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w roku 2024 była realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową. Program korekcyjno-edukacyjny skoncentrowany jest na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy. Celem działań korekcyjno-edukacyjnych jest zmiana zachowań i postaw sprawców przemocy domowej, a także zwiększenie zdolności do samokontroli agresywnych zachowań. Uczestnicy rozwijają umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów bez użycia agresji. Program psychologiczno-terapeutyczny skierowany jest dla

osób, które ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i zamierzają kontynuować oraz rozwijać umiejętności w zakresie samokontroli i zmiany wzorców zachowań. Środki finansowe na realizację programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych pozyskiwane są z budżetu państwa zgodnie z *Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej*.

W pierwszym kwartale roku 2024 Ośrodek Interwencji Kryzysowej współrealizował działania w ramach projektu Funduszu Małych Grantów dla Programu Sprawiedliwość o nazwie „Relacja ma MOC - profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu”. W zakresie projektu zawężono i znacznie poprawiono współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta Bytomia.

Specjaliści Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bytomiu systematycznie podnoszą swoje kompetencje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i kursach.

Tabela 11. Ilość osób objętych pomocą psychologiczną w 2024 roku (z powodu różnych kryzysów z wykluczeniem przemocy)

Kobiety	120
W tym niepełnosprawne	6
Wiek emerytalny	6
Mężczyźni	35
W tym niepełnosprawni	0
Wiek emerytalny	2
Dzieci	31
W tym niepełnosprawne	1
Liczba par w konsultacji	8 par (16 osób)
Ogółem	202

Tabela 12. Liczba osób doświadczających przemocy objętych pomocą psychologiczną w 2024 roku

Kobiety	119
W tym niepełnosprawne	6
Wiek emerytalny	2
Mężczyźni	5
W tym niepełnosprawni	0
Wiek emerytalny	0
Dzieci	12
W tym niepełnosprawne	0
Ogółem	136

Tabela 13. Liczba osób objętych pomocą psychologiczną (ogólnie) w 2024 roku

Ilość osób	338
-------------------	-----

Tabela 14. Liczba spisanych Niebieskich Kart w 2024 roku

Liczba spisanych NK:	569
Policja	363
Oświata	66
Ochrona Zdrowia	13
MKRPA	0
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	127
Przemoc w powiązaniu z alkoholem	141
Liczba pokrzywdzonych dzieci	737

Tabela 15. Liczba osób, którym udzielono schronienia w postaci pobytu w hostelu OIK w 2024 roku

Ilość osób ogółem:	30
Osoby dorosłe	16
Dzieci	14
W tym osoby niepełnosprawne dorosłe	0
W tym dzieci niepełnosprawne	0
W tym osoby 60+	0

Tabela 16. Przyczyna, z powodu której osobom udzielono schronienia w 2024 roku

Ogółem:	30
Przemoc w rodzinie:	3
Osoby dorosłe	2
Dzieci	1
Kryzys mieszkaniowy:	27
Osoby dorosłe	14
Dzieci	13
Inne:	0
Osoby dorosłe	0
Dzieci	0

Tabela 17. Liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych w 2024 roku

Programy korekcyjno-edukacyjne	3
Programy psychologiczno-terapeutyczne	1

Tabela 18. Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych w 2024 roku

Liczba osób, które przystąpiły do programów:	
Ogółem	42
Kobiety	5
Mężczyźni	37
Liczba osób, które ukończyły programy:	
Ogółem	21
Kobiety	3
Mężczyźni	18

Tabela 19. Liczba osób uczestniczących w programach psychologiczno-terapeutycznych w 2024 roku

Liczba osób, które przystąpiły do programów:	
Ogółem	10
Kobiety	3
Mężczyźni	7
Liczba osób, które ukończyły programy:	
Ogółem	8
Kobiety	3
Mężczyźni	5

IX. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zarządzeniem nr 254/24 z dnia 26 czerwca 2024 r. Prezydent Bytomia powołał nowy Zespół Interdyscyplinarny, którego pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 12 lipca 2024 r. W skład zespołu, powołanego przez Prezydenta Bytomia, wchodzi: specjaliści różnych dziedzin związanych z: sądownictwem, policją, prokuraturą, administracją samorządową, ochroną zdrowia, oświatą, pomocą społeczną, profilaktyką i leczeniem uzależnień, organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przeprowadzono wśród mieszkańców Bytomia badania ankietowe, w celu zdiagnozowania skali problemu przemocy na terenie Bytomia. Badania dotyczyły przede wszystkim ogólnej wiedzy, a także opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska przemocy w najbliższym otoczeniu. W badaniu diagnozującym problem przemocy na terenie Bytomia wzięło udział 331 mieszkańców. Na podstawie wyników diagnozy opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025- 2028. W Programie określono cel główny – Ograniczenie zjawiska przemocy domowej w Bytomiu i zapewnienie wysokiej skuteczności przeciwdziałania temu problemowi oraz następujące cele strategiczne:

1. Wysoki poziom świadomości i wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej.
2. Skuteczna reakcja i wsparcie osób doznających przemocy domowej.
3. Efektywne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.
4. Wysokie kompetencje osób zaangażowanych w odpowiadanie na problem przemocy domowej.
5. Dobrze działający system podmiotów odpowiadających na problem przemocy domowej.
6. Systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy domowej.

W roku 2024 roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Bytomiu wpłynęło 569 formularzy „Niebieska Karta A”, w tym 127 sporządzone przez pracowników MOPR. Z Zespołów Interdyscyplinarnych odrębnych powiatów przekazano dodatkowo 26 formularze „Niebieska Karta”. Pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej, koordynując prace grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Bytomiu, prowadzili działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, takich jak osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc. Członkami grup diagnostyczno-pomocowych byli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, funkcjonariusze Policji, przedstawiciele placówek Oświatowych i Ochrony Zdrowia, kuratorzy sądowi, specjaliści z Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz członkowie

Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań członków grup diagnostyczno-pomocowych należało, między innymi: diagnozowanie sytuacji rodziny, udzielanie niezbędnej pomocy, zapewnienie w razie konieczności bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą, motywowanie do podjęcia właściwej terapii oraz wnioskowanie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, zobowiązywanie osób stosujących przemoc do zaprzestania jej stosowania i kierowanie osób stosujących przemoc do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych powiadamiali prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz występowali do sądu w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, jak również po zakończonej procedurze „Niebieskie Karty” prowadzili dziewięciomiesięczny monitoring środowisk.

Pod koniec marca 2024 r. odbyło się podsumowanie projektu Funduszu Małych Grantów dla Programu Sprawiedliwość o nazwie „Relacja ma MOC- profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu”, który był realizowany przez cały rok 2023. Współrealizatorem projektu był Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W zakresie projektu znacznie podniesiono poziom współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

X. ZESPÓŁ DS. REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Stan i struktura zatrudnienia zespołu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	7
	Ilość etatów	7
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	6 pracowników, w tym 1 osoba zatrudniona na zastępstwo	

Realizowane zadania:

Do zadań Zespołu ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych należy prowadzenie spraw związanych z rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych (w tym realizacja programu „Aktywny samorząd”, programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta oraz programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Dostępne mieszkanie), realizacja Programu Bytomska Karta Seniora, a także wydawanie lokalnej edycji Ogólnopolskiej Karty Seniora (z zamieszczonym herbem miasta).

1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla indywidualnych osób niepełnosprawnych;
- 4) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej;
- 5) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 6) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (zadanie adresowane do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej).

Realizację powyższych zadań dofinansowuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych corocznie podejmuje uchwałę w sprawie podziału środków finansowych Funduszu na dany rok i informuje samorządy wojewódzkie oraz powiatowe o wielkości środków Funduszu

określonych algorytmem przypadających danej jednostce. Wysokość środków na poszczególne rodzaje zadań określana jest corocznie uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu. W 2024 roku na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu przyznano łącznie kwotę 8 450 661,00 zł (na realizację wszystkich zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2024 r. miasto Bytom otrzymało kwotę 8 683 686,00 zł).

Tabela 20. Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych

Rodzaj zadania	Kwota przyznana (w złotych)	Skala dofinansowania	Kwota wydatkowana (w złotych)
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	901 477,00	470 osób, w tym 157 opiekunów	891 333,00
Likwidacja barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	730 000,00	118 umów	727 578,72
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 519 331,00	356 osób (378 wniosków)	1 519 331,00
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	76 973,00	19 umów	76 115,31
Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	5 222 880,00	2 WTZ dla 155 uczestników	5 222 880,00
RAZEM	8 450 661,00	-	8 437 238,03

Roczny koszt dofinansowania ze środków PFRON do jednego uczestnika WTZ jest określony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1605 ze zm.). W 2024 roku była to kwota 33 696,00 zł.

2. Realizacja programu „Aktywny samorząd”

W 2024 roku na realizację programu „Aktywny samorząd” MOPR w Bytomiu otrzymał 1 027 905,91 zł, w tym na realizację modułu I programu 896 835,61 zł i 131 070,30 zł na realizację modułu II. W ramach programu realizowano następujące zadania:

1) Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

a) Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu): zawarto trzy umowy na kwotę 7 730,00 zł i zrealizowano dwie umowy na kwotę

4 620,00 zł; planuje się realizację w 2025 r. jednej umowy zawartej w 2024 r. na kwotę 3 110,00 zł,

- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu): zawarto jedną umowę na kwotę 2 810,00 zł i zrealizowano ją w całości,

b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych): zawarto 14 umów na kwotę 122 193,83 zł i zrealizowano je na kwotę 117 677,96 zł; planuje się zawarcie w 2025 roku pięciu umów na kwotę 58 429,77 zł,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (adresowana do osób, którym udzielono pomocy w ramach obszaru B): zawarto jedną umowę na kwotę 2 200,00 zł i zrealizowano ją w całości; planuje się zawarcie w 2025 roku dwóch umów na kwotę 4 400,00 zł,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku): zawarto jedną umowę na kwotę 10 000,00 zł i zrealizowano ją na kwotę 9 448,99 zł; planuje się zawarcie w 2025 roku trzech umów na kwotę 28 630,04 zł,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy): zawarto trzy umowy na kwotę 13 804,18 zł i zrealizowano je na kwotę 13 003,18 zł,

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym): zawarto 11 umów na kwotę 218 969,00 zł i zrealizowano siedem umów na kwotę 146 040,00 zł; planuje się zawarcie w 2025 roku dwóch umów na kwotę

- 55 000,00 zł oraz realizację czterech umów zawartych w 2024 r. na kwotę 72 919,00 zł,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności): zawarto dwie umowy na kwotę 4 480,00 zł i zrealizowano je w całości, przyznano jedno dofinansowanie na kwotę 2 799,54 zł i nie zawarto umowy w związku z rezygnacją wnioskodawcy z ubiegania się o dofinansowanie; planuje się zawarcie w 2025 roku jednej umowy na kwotę 2 200,00 zł,
  - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności): zawarto pięć umów na kwotę 161 606,37 zł i zrealizowano trzy umowy na kwotę 122 100,00 zł; planuje się realizację w 2025 roku dwóch umów zawartych w 2024 roku na kwotę 39 506,37 zł,
  - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności): planuje się zawarcie w 2025 roku jednej umowy na kwotę 5 940,00 zł,
  - Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania): zawarto dwie umowy na kwotę 16 500,00 zł i zrealizowano je w całości; planuje się zawarcie w 2025 roku jednej umowy na kwotę 4 320,00 zł,
- d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka): zawarto dwie umowy na kwotę 11 844,00 zł; planuje się zawarcie w 2025 roku dwóch umów na kwotę 2 640,00 zł oraz realizację dwóch umów zawartych w 2024 r. na kwotę 11 844,00 zł,

- e) Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem): przyznano dofinansowania w formie dodatku na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora dla 53 osób na kwotę 20 800,00 zł i zrealizowano je w całości; dwa wnioski zostaną w 2025 r. rozpatrzone negatywnie z powodu nieuzupełnienia dokumentacji;
- 2) Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (adresowana do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej albo kolegium, a także do osób, które mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi): zawarto 14 umów na kwotę 53 146,50 zł i zrealizowano 12 umów na kwotę 48 911,50 zł; jedna umowa została rozwiązana za porozumieniem stron po złożeniu rezygnacji przez beneficjenta pomocy; planuje się zawarcie w 2025 roku 18 umów na kwotę 73 168,50 zł oraz realizację jednej umowy zawartej w 2024 r. na kwotę 2 750,00 zł.

Ogółem w ramach środków finansowych przyznanych na realizację programu „Aktywny samorząd” w 2024 roku wypłacono kwotę 508 591,63 zł. Przyznano i wypłacono dofinansowania w formie dodatku na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora dla 53 osób na kwotę 20 800,00 zł. Zawarto 59 umów na łączną kwotę 625 283,88 zł. Zrealizowano 48 umów i wypłacono w ramach tych umów kwotę 487 791,63 zł. Pozostałe środki finansowe przekazane miastu w ramach realizacji programu w 2024 roku winny być wydatkowane przed 15 kwietnia 2025 roku. W pierwszym półroczu 2024 roku wypłacono również dofinansowania w ramach środków finansowych na realizację programu „Aktywny samorząd” za 2023 rok. Zrealizowano 44 umowy na kwotę 422 869,28 zł. Łącznie w 2024 roku na realizację programu „Aktywny samorząd” w latach 2023 i 2024 wypłacono dofinansowania do 92 umów (w tym 44 z 2023 roku i 48 z 2024 roku) na łączną kwotę 931 460,91 zł.

3. Projekt Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” (S-A-M!)

Projekt „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” (S-A-M!) dotyczy rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej osób ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. W 2022 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił w ramach ww. pakietu pomocowego realizację dwóch programów: „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta oraz „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Dostępne mieszkanie.

- 1) „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta – adresatami programu są zatrudnione lub poszukujące zatrudnienia osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym (lub orzeczenie równoważne), które jednocześnie w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku uzyskały status absolwenta (wszystkich typów szkół). Program kierowany jest również do osób opuszczających rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub warsztat terapii zajęciowej. Dofinansowaniu podlegają opłaty związane z najmem na cele mieszkaniowe lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego. Osoba niepełnosprawna nie może być właścicielem mieszkania ani nie może jej przysługiwać spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej. W 2024 roku nie złożono żadnego wniosku w ramach tego programu.
- 2) „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Dostępne mieszkanie – beneficjentem programu może być osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne) poruszająca się przy użyciu wózka, dysponująca tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, którego z powodu barier architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku nie może samodzielnie opuścić na zewnątrz na poziom zero. W przypadku osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej wniosek składa jej opiekun prawny, pod warunkiem wspólnego zamieszkiwania osoby z niepełnosprawnością i opiekuna prawnego. Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może przekroczyć maksymalnej kwoty przewidzianej dla lokalizacji nabywanego mieszkania (publikowanej co kwartał na stronie internetowej PFRON). Termin

do składania wniosków upływa 31 grudnia 2025 roku. W 2024 r. nie złożono żadnego wniosku w ramach tego programu.

4. Program Bytomska Karta Seniora oraz Program Ogólnopolska Karta Seniora

Program Bytomska Karta Seniora został przyjęty Uchwałą Nr XIII/186/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 kwietnia 2013 roku (z późniejszymi zmianami, dotyczącymi obniżenia wieku beneficjentów). Program Ogólnopolska Karta Seniora jest realizowany na mocy trójstronnego porozumienia o partnerstwie w ramach Programu Gmina Przyjazna Seniorom – Ogólnopolska Karta Seniora pomiędzy Stowarzyszeniem MANKO z siedzibą w Krakowie, przy ul. Siarczki 16 i Międzynarodowym Instytutem Rozwoju Społecznego sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Siarczki 16 oraz Miastem Bytom. Uprawnieni do uzyskania Bytomskiej i Ogólnopolskiej Karty Seniora są mieszkańcy Bytomia, którzy ukończyli 60 rok życia. Karty wydawane są nieodpłatnie. Celem programów jest aktywizacja społeczna seniorów poprzez system ulg, zwolnień i rabatów umożliwiających większy dostęp do usług, m. in. kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. W 2024 roku wydano:

- 695 Bytomskich Kart Seniora, a od początku realizacji programu wydano 13 269 kart,
- 631 Ogólnopolskich Kart Seniora z zamieszczonym herbem miasta, a od maja 2017 r., tj. od początku realizacji programu przez miasto Bytom, wydano 3 498 kart.

XI. DZIAŁ ORGANIZACJI I KONTROLI

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	18
	Ilość etatów	17,75
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	17 pracowników, w tym 1 osoba zatrudniona na zastępstwo oraz 3 osoby zatrudnione w ramach robót publicznych	

Realizowane zadania:

Do zadań działu należały sprawy z zakresu organizacji, sprawozdawczości, kontroli wewnętrznej oraz obsługi kancelaryjnej ośrodka, a w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektów wewnętrznych aktów prawnych dotyczących organizacji ośrodka;
- 2) współpraca z kierownikami/koordynatorami komórek organizacyjnych oraz pracownikami zajmującymi samodzielne stanowiska pracy w zakresie przygotowywania zarządzeń dyrektora;
- 3) opracowywanie pism;
- 4) bieżące podawanie do wiadomości pracowników informacji o udostępnieniu wewnętrznych aktów prawnych na Pracowniczym Port@lu Informacyjnym MOPR w Bytomiu;
- 5) przygotowywanie na wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika, projektów upoważnień lub pełnomocnictw udzielanych przez dyrektora;
- 6) występowanie na podstawie wniosku bezpośredniego przełożonego pracownika o udzielenie upoważnień, bądź pełnomocnictw do Prezydenta Bytomia;
- 7) przyjmowanie pism dotyczących wykonania pieczętek;
- 8) prowadzenie rejestrów w zakresie: wewnętrznych aktów prawnych, upoważnień i pełnomocnictw Prezydenta Bytomia oraz dyrektora, uchwał Rady Miejskiej w Bytomiu dotyczących działalności ośrodka, pieczętek ośrodka i pracowników oraz skarg i wniosków;
- 9) nadzór nad terminowym rozpatrzeniem skarg i wniosków załatwianych przez właściwą komórkę organizacyjną;
- 10) weryfikacja informacji przygotowanych przez komórki organizacyjne i przekazywanie ich do Rzecznika Prasowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu;

- 11) koordynowanie spraw związanych z organizacją i zapewnieniem obsługi kontroli zewnętrznych prowadzonych w ośrodku;
- 12) sporządzanie, na podstawie materiałów źródłowych opracowanych w komórkach organizacyjnych, corocznego sprawozdania z działalności ośrodka wraz ze wskazaniem potrzeb zaproponowanych przez dyrektora, w zakresie zadań pomocy społecznej;
- 13) sporządzanie corocznej informacji do *Raportu o stanie miasta*, w oparciu o dane z poszczególnych komórek organizacyjnych;
- 14) opracowanie *Oceny zasobów pomocy społecznej* we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ośrodka, Urzędu Miejskiego w Bytomiu oraz miejskimi jednostkami organizacyjnymi;
- 15) koordynowanie prac związanych ze statystyką oraz sprawozdawczością Ośrodka (z wyłączeniem sprawozdawczości budżetowej i finansowej), w tym przekazywanie w formie elektronicznej sprawozdań: jednorazowych, kwartalnych, półrocznych i rocznych w odpowiednich modułach *Centralnej Aplikacji Statystycznej*, we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi;
- 16) sporządzanie sprawozdań, informacji i zestawień do GUS oraz ich przekazywanie w ramach nadanych uprawnień;
- 17) prowadzenie stałego naboru kandydatów na opiekunów prawnych i kuratorów ustanawianych przez sąd dla osób ubezwłasnowolnionych;
- 18) prowadzenie i koordynacja działań kontrolnych wewnątrz Ośrodka, jak również zadań zleczanych przez ośrodek do realizacji podmiotom zewnętrznym;
- 19) opracowywanie protokołów kontroli i wystąpień pokontrolnych;
- 20) prowadzenie rejestracji dokumentów przychodzących i wychodzących oraz obsługi pocztowej;
- 21) prowadzenie odrębnego rejestru wpływających faktur i rachunków wystawianych przez podmioty współpracujące z Ośrodkiem;
- 22) wydawanie przesyłek awizowanych klientom Ośrodka;
- 23) wydawanie i rozliczanie jednorazowych biletów komunikacji miejskiej na potrzeby;
- 24) zapewnienie właściwego obiegu korespondencji zgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi;
- 25) obsługa i monitorowanie w zakresie kancelarii i Ośrodka poczty mailowej oraz elektronicznej skrzynki podawczej w ePUAP;
- 26) sporządzanie informacji na wnioski jednostek zewnętrznych o osobach korzystających ze świadczeń;
- 27) wystawianie zaświadczeń dla klientów Ośrodka o wysokości pobieranych świadczeń.

W 2024 roku zredagowanych zostało 91 zarządzeń dyrektora i wydano 354 upoważnień/ppełnomocnictw dyrektora Ośrodka. Ponadto 27 razy wystąpiono do Urzędu Miejskiego w Bytomiu w sprawie wydania lub cofnięcia upoważnień Prezydenta Miasta. Zebrano i przygotowano dane do 519 sprawozdań, które przesłano za pomocą *Centralnej Aplikacji Statystycznej* do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Wypełniono 13 ankiet dotyczących programów i pomocy, skierowanych do różnych grup społecznych, odnoszących się do uzależnień, niepełnosprawności i wielu innych problemów społecznych. Przekazano 14 sprawozdań do Głównego Urzędu Statystycznego (GUS).

W okresie sprawozdawczym zadania kontrolne realizowane były w oparciu o roczny plan kontroli wewnętrznej zatwierdzony przez Dyrektora MOPR w Bytomiu, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 81 Dyrektora MOPR w Bytomiu z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia planu kontroli wewnętrznej na rok 2024.

Zakres przedmiotowy każdej planowanej kontroli określony był w programach kontroli zatwierdzonych przez Dyrektora MOPR i obejmował:

- 1) rekontrolę zaleceń pokontrolnych ujętych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 14.02.2023 roku;
- 2) kontrolę kompleksową działalności WTZ za 2023 rok (przy ul. Powstańców Śląskich 17) zgodnie z § 22 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.03.2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r. nr 63, poz. 587 ze zm.);
- 3) kontrolę kompleksową działalności WTZ za 2023 rok (przy ul. Tetmajera 2) zgodnie z § 22 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.03.2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r. nr 63, poz. 587 ze zm.);
- 4) zarządzanie i gospodarowanie obiektami administrowanymi przez MOPR w Bytomiu, w tym ochrona i zabezpieczenia mienia.

W celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli Dyrektor MOPR skierował do kierowników kontrolowanych komórek/jednostek stosowne zalecenia pokontrolne, zobowiązując jednocześnie do poinformowania o sposobie ich realizacji. Kierownicy kontrolowanych komórek/jednostek przedłożyli Dyrektorowi informację o podjętych działaniach zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym w kancelarii Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu zostało zarejestrowanych 32 661 sztuk różnego rodzaju pism przychodzących, w tym składanych bezpośrednio w kancelarii Ośrodka. Wysłano 67 980 przesyłek listowych,

w tym za pośrednictwem: gońców 50 289, operatora pocztowego 15 562 oraz pracowników kancelarii 1 181 (korespondencja kierowana do Urzędu Miejskiego w Bytomiu). Jednocześnie w kancelarii Ośrodka osobiście zostało odebranych 2 769 przesyłek listowych. Ponadto wysłano 2 273 zawiadomienia SMS do świadczeniobiorców MOPR z informacją o odbiorze decyzji, z czego 1 821 zostało odebranych przez adresatów.

Na potrzeby pracowników (w tym związane z delegowaniem poza stałe miejsce pracy) zostało wydanych 1 128 jednorazowych biletów komunikacji miejskiej.

Tabela 21. Ilość korespondencji przychodzącej i wychodzącej z MOPR w 2024 roku

	Ilość
Korespondencja przychodząca	32 661
Korespondencja wychodząca	67 980
Razem	100 641

Tabela 22. Ilość wydanych zaświadczeń dla klientów Ośrodka oraz sporządzanych informacji dla instytucji o osobach korzystających ze świadczeń MOPR w 2024 roku

	Ilość
Zaświadczenia dla osób fizycznych	255
Informacje dla jednostek zewnętrznych	3 144
Razem	3 399

Tabela 23. Ilość jednorazowych biletów komunikacji miejskiej wydanych na potrzeby pracowników MOPR w 2024 roku

Nominał	Ilość
4,60 zł	824
5,60 zł	62
6,60 zł	188
7,00 zł	54
Razem	1 128

XII. ZESPÓŁ RADCÓW PRAWNYCH

Stan i struktura zatrudnienia zespołu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	2
	Ilość etatów	2
Struktura zatrudnienia	1 koordynator	
	1 pracownik	

Realizowane zadania w zakresie obsługi prawnej:

- 1) zapewnienie obsługi prawnej i doradztwa prawnego dyrektorowi, jego zastępcy i pozostałej kadrze zarządzającej oraz pracownikom komórek organizacyjnym, w tym przygotowywanie opinii prawnych oraz wyjaśnień w zakresie stosowania prawa;
- 2) opiniowanie pod względem formalno-prawnym projektów uchwał Rady Miejskiej w Bytomiu, zarządzeń, umów, porozumień, regulaminów, upoważnień, pełnomocnictw oraz wzorów decyzji administracyjnych, opracowywanych przez właściwe komórki organizacyjne;
- 3) prowadzenie spraw przed sądami i występowanie w charakterze pełnomocnika dyrektora przed innymi organami orzekającymi – na podstawie udzielonych pełnomocnictw;
- 4) prowadzenie doradztwa metodycznego, w zakresie interpretacji przepisów prawnych;
- 5) bieżące monitorowanie zamierzeń legislacyjnych i informowanie dyrektora, zastępców dyrektora oraz kierowników komórek organizacyjnych o wszelkich zmianach w przepisach prawa, w zakresie spraw objętych działalnością Ośrodka;
- 6) dokonywanie analiz orzeczeń, postanowień, wyroków sądowych wydanych przez organy sądowe i odwoławcze, w sprawach bieżących.

W 2024 roku Zespół Radców Prawnych:

- 1) udzielił 70 pisemnych opinii prawnych;
- 2) prowadził 20 spraw sądowych;
- 3) na bieżąco nadzorował postępowania sądowe prowadzone przez komórki merytoryczne (np. alimentacyjne, o ubezwłasnowolnienie, przymusowe umieszczenie w DPS);
- 4) prowadził inne sprawy związane z bieżącą obsługą prawną Ośrodka, w tym: przygotowywanie projektów umów i pism, wniosków o rozstrzygnięcie sporów o właściwość, zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, analiza zmieniających się przepisów, analiza umów przygotowywanych przez komórki merytoryczne, w tym umów w sprawach zamówień publicznych;

- 5) prowadził bieżące, codzienne doradztwo prawne dla pracowników Ośrodka, w tym dla osób zarządzających Ośrodkiem;
- 6) prowadził szkolenia dla pracowników Ośrodka.

Radcy prawni biorą udział w szkoleniach w zakresie zagadnień dotyczących Ośrodka, w tym, między innymi: zakresu zamówień publicznych, ustawy o pomocy społecznej, ustawy o doręczeniach elektronicznych, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

XIII. ZESPÓŁ OBSŁUGI INFORMATYCZNEJ

Stan i struktura zatrudnienia zespołu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	2
	Ilość etatów	2
Struktura zatrudnienia	1 koordynator	
	1 pracownik	

Realizowane zadania

Do głównych zadań Zespołu Obsługi Informatycznej należało:

- 1) zapewnienie sprawnego działania systemu informatycznego Ośrodka, w szczególności dziedzinowych systemów informatycznych, sieci komputerowej i oprogramowania;
- 2) utrzymanie istniejących zasobów informatycznych i ich rozwój w celu realizacji zadań, określonych w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 3) ochrona zbiorów danych;
- 4) serwis używanego oraz zakupy nowego sprzętu komputerowego i materiałów eksploatacyjnych do niego;
- 5) ochrona danych osobowych, w tym w szczególności przetwarzanych w systemach informatycznych;
- 6) pomoc pracownikom Ośrodka w zakresie działania zespołu;
- 7) obsługa podmiotowej strony internetowej, Biuletynu Informacji Publicznej Ośrodka i wewnętrznego portalu pracowniczego.

Wykaz najważniejszych spraw zrealizowanych w 2024 roku:

- 1) przekazano do serwisu i naprawiono: 15 drukarek laserowych;
- 2) zakupiono: 12 zestawów komputerowych (stacja + monitor), 1 monitor, 10 drukarek laserowych monochromatycznych, skaner A4, drukarkę do plastikowych kart, kolektor danych;
- 3) naprawiono we własnym zakresie i z wykorzystaniem własnych środków 86 urządzenia komputerowe (stacje, notebooki);
- 4) przeprowadzono utylizację zużytych tonerów o łącznej masie około 60 kg;
- 5) przeprowadzono komisijną kasację starego, wycofanego z użytkowania w Ośrodku oprogramowania komputerowego (9 programów);
- 6) przeprowadzono kasację zużytego sprzętu komputerowego w postaci: trzech drukarek, dwóch stacji komputerowych i 6 monitorów;

- 7) umieszczono lub zaktualizowano w serwisach informacyjnych Ośrodka około 45 treści informacyjnych oraz na bieżąco prowadzono wewnętrzny, intranetowy serwis informacyjny dla kadry pracowniczej, który znacząco ułatwia przepływ informacji w Ośrodku;
- 8) zapewniono możliwość pracy zdalnej jeśli była wymagana, wykorzystując przeznaczony do tego celu mobilny sprzęt komputerowy;
- 9) zakupiono 14 nowych i odnowiono 9 certyfikatów kwalifikowanych dla pracowników na potrzeby realizacji zadań Ośrodka (zmieniono dostawcę usługi na PWPW Sigillum);
- 10) systematycznie aktualizowano systemy operacyjne stacji roboczych do wersji Windows 11;
- 11) wymieniono stare, wolne dyski komputerowe HDD na nowe SSD w 34 stacjach komputerowych zwiększając tym samym szybkość ich działania i komfort pracy użytkowników;
- 12) wydano i zarejestrowano 5 szyfrowanych sprzętowo, przenośnych pamięci typu pendrive dla pracowników do celów służbowych, które zapewniają bezpieczeństwo przenoszenia i przechowywania tymczasowych danych;
- 13) obsłużono 175 zgłoszeń zarejestrowanych na Helpdesku przez użytkowników Ośrodka;
- 14) zakończono kompleksową zmianę oznakowywania środków trwałych na nowoczesne etykiety;
- 15) uruchomiono nowy zasób serwerowy na potrzeby lokalnej obsługi e-Doręczeń w Ośrodku;
- 16) przeniesiono na nowy serwer aplikacje obsługujące kancelarię – Kancelaria Książka Korespondencji i Kancelaria Archiwum;
- 17) Zawarto umowę dzierżawy nowego serwera wraz z usługami dodatkowymi w Data Center P4 Sp. z o.o. celem zapewnienia wydajności infrastruktury informatycznej Ośrodka i wzrastających potrzeb w tym zakresie.

Tabela 24. Zestawienie wydatków na przedsięwzięcia związane z obsługą informatyczną w 2024 roku

Lp.	Zadania i wydatki realizowane przez Zespół Obsługi Informatycznej	Roczny koszt brutto w złotych
1.	Roczny nadzór techniczny nad aplikacją FundAI ZETO Katowice – obsługa świadczeń alimentacyjnych (płatność jednorazowa)	13 948,20
2.	Roczny nadzór techniczny nad aplikacją FAMILIA ZETO Katowice – obsługa świadczeń rodzinnych (płatność jednorazowa)	31 064,88
3.	Roczny nadzór techniczny nad aplikacją MIDOS ZETO Katowice – obsługa dodatków mieszkaniowych (płatność jednorazowa)	4 366,50
4.	Roczny nadzór techniczny nad aplikacją STYPENDIA ZETO Katowice – obsługa stypendiów i zasiłków szkolnych (płatność jednorazowa)	3 690,00

5.	Roczny nadzór techniczny nad aplikacją InformSW ZETO Katowice – informacja o świadczeniach finansowych (płatność jednorazowa)	830,25
6.	Nadzór techniczny nad aplikacją MERITUM ZETO Katowice do obsługi realizacji zadania zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (płatność jednorazowa)	1 291,50
7.	Dodatkowe modyfikacje systemów ZETO Katowice (płatności jednorazowe): – Obsługa bonu energetycznego (BE)	6 396,00
8.	Roczny nadzór techniczny nad aplikacją Kadry i Płace (płatności miesięczne)	11 660,40
9.	Roczny dostęp dla 30 równoczesnych połączeń do on-linowego systemu prawniczego Wolters Kluwer – LEX Dział Prawny Standard + i LEX Pomoc Społeczna Optimum (płatność jednorazowa)	12 294,49
10.	Zakupy sprzętu komputerowego, sieciowego, oprogramowania i materiałów eksploatacyjnych na potrzeby Ośrodka (w tym: 12 zestawów komputerowych (stacja + monitor), 1 monitor, 10 drukarek laserowych monochromatycznych, skaner A4, drukarkę do plastikowych kart, kolektor danych)	53 683,00
11.	Roczny nadzór techniczny nad aplikacją do obsługi kancelarii i gościów „Kancelaria – Książka Korespondencji” oraz „Kancelaria Archiwum – Książka Korespondencji” (płatności miesięczne)	3 600,00
12.	Roczna licencja dla pakietu 11-15 pracowników na użytkowanie modułu Wsparcie Rodziny i Piecza Zastępcza systemu Pomost Std. (płatność jednorazowa)	7 862,16
13.	Roczna licencja na użytkowanie modułu Karty Polaka systemu Pomost Std. (płatność jednorazowa)	849,93
14.	Roczna licencja dla pakietu 60/30 (pełny dostęp/odczyt) pracowników na użytkowanie modułu Pomoc społeczna systemu Pomost Std. (płatność jednorazowa)	27 340,44
15.	Zakup nowych zestawów i odnowień wygasających certyfikatów wg wyżej wymienionej ilości (płatności jednorazowe)	8 379,99
16.	Roczne utrzymanie domeny mopr.bytom.pl (płatności jednorazowe) + SSL	1 238,61
17.	Roczne wsparcie techniczne Systemu Quorum z modułami FK, Magazyn, Środki trwałe (płatność jednorazowa)	45 785,52
18.	Serwisowanie 49 urządzeń drukujących objętych umową (wydatki za cały rok wg faktur dostawcy usług na podstawie ilości wydruków, płatności miesięczne)	56 344,35
19.	Wyszczególnione powyżej naprawy drukarek (płatności jednorazowe)	6 789,60
20.	Roczne wsparcie i aktualizację urządzenia UTM Stormshield SN910 (płatność jednorazowa)	14 467,26

21.	Usługa kolokacji i dzierżawy głównego serwera w centrum przetwarzania danych (Data Center) (płatności miesięczne)	32 545,80
22.	Licencja programu do fakturowania ELISOFT Faktury Premium 2024	195,57
23.	Wsparcie techniczne i utrzymanie strony internetowej i Biuletynu Informacji Publicznej (płatność jednorazowa)	1 600,00
24.	Roczna licencja dla pakietu 30 pracowników na użytkowanie modułu eDoręczenia systemu Pomost Std.	3 394,80
O g ó ł e m		349 619,25

* bez umowy Play - 3S (transmisja danych, telefonia, Internet)

XIV. INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Stan i struktura zatrudnienia według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	1
	Ilość etatów	1
Struktura zatrudnienia	1 pracownik	

W styczniu 2024 roku zgodnie z zapisem w Procedurze nr 20 Polityki bezpieczeństwa informacji została przeprowadzona Analiza Ryzyka dotycząca ochrony danych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu za 2023 rok. Na podstawie pozyskanych danych oszacowano, a następnie opracowano raport końcowy, który 8 lutego 2024 roku został przedstawiony Administratorowi Danych Osobowych (ADO), tj. Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.

W trakcie roku 2024 na bieżąco realizowane były szkolenia dla pracowników MOPR Bytom, których tematem wiodącym było przypomnienie zasad i reguł opisanych w obowiązującej w MOPR Bytom Polityce bezpieczeństwa informacji jak i zwrócenie uwagi na nowe zagrożenia związane z ochroną danych. Szkolenia realizowane były zarówno dla pracowników już zatrudnionych jak również dla nowo przyjmowanych. Realizowany był również obowiązek pełnienia funkcji punktu kontaktowego (informacyjnego) dla osób, których dane przetwarzane są przez MOPR w Bytomiu. Poprzez Pracowniczy portal informacyjny zamieszczane były również istotne informacje dotyczące ochronnych danych. W związku z obowiązkiem aktualizowania obowiązującej Polityki bezpieczeństwa informacji zostały podjęte adekwatne działania w celu uaktualnienia obowiązującej Polityki bezpieczeństwa informacji poprzez zarządzenia Dyrektora.

W okresie sprawozdawczym realizowano również audyty sprawdzające, zgodnie z zaakceptowanym przez Administratora planem. Sprawdzenia audytowe dotyczyły weryfikacji zgodności zasad przetwarzania danych w MOPR Bytom, jak i stosowania przez pracowników zabezpieczeń techniczno-organizacyjnych w oparciu o obowiązującą Politykę bezpieczeństwa informacji, obowiązujące akty wewnętrzne i dobre praktyki. Sprawdzeniu poddano losowo wybrane działy i zewnętrzne terenowe lokalizacje. Łącznie audytowano 12 działów/lokalizacji zewnętrznych, a raporty z audytów zostały przedstawione Administratorowi.

XV. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. SPOŁECZNYCH

Stan i struktura zatrudnienia według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	1
	Ilość etatów	1
Struktura zatrudnienia	1 pracownik	

Realizowane zadania:

- 1) udzielanie wsparcia klientom Ośrodka w kwestii załatwiania spraw urzędowych i istotnych spraw życiowych;
- 2) współpraca oraz współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych;
- 3) udzielania wsparcia indywidualnego dla uczestników Klubu Integracji Społecznej;
- 4) udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym;
- 5) prowadzenie działań wspierających pracowników socjalnych w realizacji zadań, tj. działań aktywizacyjnych i usamodzielniających beneficjentów pomocy społecznej;
- 6) udzielanie klientom Ośrodka wsparcia w zakresie poruszania się na otwartym rynku pracy;
- 7) udzielanie klientom Ośrodka wsparcia w poszukiwaniu miejsc pracy oraz w zakresie pisania dokumentów aplikacyjnych;
- 8) sporządzanie sprawozdań i informacji dotyczących realizowanych zadań;
- 9) prowadzenie rejestrów przyjmowanych spraw.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. w ramach ww. zadań 492 osoby skorzystały z konsultacji z zakresu prawa: pracy, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego. W zakresie wsparcia zredagowano łącznie 149 pism (pozw, wnioski, wezwania, skargi, odpowiedzi, odwołania, sprzeciwy, oświadczenia woli), 11 osób zostało objętych pomocą w celu aktywizacji zawodowej w procesie poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne oraz zorganizowano 4 spotkania w formie zajęć grupowych z zakresu prawa (w szczególności cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa pracy) dla grupy osób bezrobotnych uczestniczących w warsztatach z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.

XVI. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Stan i struktura zatrudnienia według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	1
	Ilość etatów	1
Struktura zatrudnienia	1 pracownik	

Realizowane zadania:

W 2024 r. na samodzielnym stanowisku ds. bezpieczeństwa i higieny pracy realizowano zadania przewidziane w § 2 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

W roku ubiegłym koordynowano organizację szkoleń okresowych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, które prowadzone były przez firmę zewnętrzną „Szkolenia i Doradztwo BHP i PPOŻ. Monika Puzio”. Szkolenia odbywały się w formie stacjonarnej w siedzibie MOPR, w uzasadnionych przypadkach pracownicy przeszli szkolenie w formie samokształcenia. Łącznie w 2024 roku przeszkolono 105 pracowników.

Zaktualizowano zarządzenie w sprawie zasad refundacji kosztu zakupu okularów/soczewek kontaktowych korygujących wzrok pracownikom zatrudnionym na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu oraz wprowadzono zarządzenie dotyczące zasad wykonywania pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu przez skazanych, skierowanych przez sądowych kuratorów zawodowych.

Zgodnie z art. 237 § 1 Kodeksu pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu przeprowadzono cztery spotkania Komisji ds. BHP. Przedstawiano stan wypadkowości, konsultowano projekty zarządzeń wprowadzanych w MOPR w Bytomiu, a także przyjmowano wnioski i zapytania od przedstawicieli pracowników.

Prowadzono wymagane prawem rejestry oraz kompletowano dokumenty dotyczące wypadków przy pracy. W 2024 roku w MOPR przeprowadzono siedem postępowań powypadkowych, sześć zdarzeń uznano jako wypadek przy pracy, w tym jeden wypadek dotyczył pracownika zatrudnionego na podstawie umowy zlecenie. Wszystkie zdarzenia miały znamiona wypadków lekkich. Dodatkowo, łącznie zostało uznanych pięć wypadków w drodze z domu do pracy lub z pracy do domu. Wypadkowość w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu jest statystycznie wyższa niż w latach ubiegłych, jednak zdarzenia mają charakter losowy i nie są spowodowane warunkami pracy ani sposobem jej wykonywania.

W ramach działań służby BHP przeprowadzano kontrole warunków pracy oraz przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w komórkach organizacyjnych MOPR. Zalecenia pokontrolne były bieżąco weryfikowane. Zaktualizowano dokumenty wewnętrzne związane z bezpieczeństwem pracy lub tworzone nowe procedury i instrukcje (m. in. instrukcja BHP przy pracy w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne (w tym grupy 3 zagrożenia), instrukcja BHP przy pracy powyżej powierzchni posadzki).

W 2024 roku przeprowadzano szkolenia dla osób skierowanych przez Klub Integracji Społecznej do prac społecznie użytecznych. Zakres szkolenia obejmował: przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, warunki dyscypliny organizacyjnej związanej z nieprzestrzeganiem przepisów BHP, zagrożenia występujące podczas wykonywania pracy oraz zasad ochrony przed zagrożeniami, zasad udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. Łącznie przeszkolono 217 osób.

W grudniu 2024 roku przeprowadzono ankietę nt. „Profilaktyki zdrowia pracowników MOPR w Bytomiu”. Celem ankiety było pozyskanie informacji o potrzebach i oczekiwaniach w zakresie poprawy ergonomii, modernizacji stanowisk pracy pracowników oraz zapotrzebowania szkoleniowego/edukacyjnego w związku z obciążeniami zdrowotnymi pracowników.

W 2024 roku dokonano aktualizacji 7 dokumentów Oceny Ryzyka Zawodowego na stanowiskach: pracownik administracyjno-biurowy, pracownik socjalny, kierownik terenowego punktu pomocy środowiskowej, asystent rodziny, opiekun, konserwator/kierowca oraz konserwator.

XVII. SAMODZIELNE STANOWISKO SPECJALISTY PRACY SOCJALNEJ DS. INTERWENCYJNEGO UDZIELANIA POMOCY

Stan i struktura zatrudnienia według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	1
	Ilość etatów	1
Struktura zatrudnienia	1 pracownik socjalny	

Od 1 stycznia 2021 r. utworzono samodzielne stanowisko specjalisty pracy socjalnej ds. interwencyjnego udzielania pomocy. Taka konieczność wynikła z powodu rosnącej ilości potrzeb wsparcia osób lub rodzin w kryzysie oraz koordynacji działań podczas interwencji domowych. Ponadto uruchomiono telefon interwencyjny, który ma na celu odbieranie zgłoszeń oraz podjęcie interwencji w godzinach popołudniowych i dniach świątecznych.

W 2024 roku kontynuowano działania interwencyjne. W związku z powyższym współpracowano z wieloma instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, a w głównej mierze z Policją i Sądem Rejonowym w Bytomiu. Oprócz mieszkańców Bytomia z telefonu interwencyjnego skorzystał również, m.in.: Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bytomiu, Policja, straż miejska, szpitale, kuratorzy, pedagodzy, itp.

Interwent zabezpieczył kilkanaście dzieci w placówkach, gdy opiekunowie tychże dzieci nie byli w stanie sprawować nad nimi należytej opieki. W kilku przypadkach zapewniono opiekę samotnym seniorom, gdy stan ich zdrowia nagle uległ pogorszeniu, a nie mogli zostać hospitalizowani. Kilkunastokrotnie interweniowano w sprawie osób bezdomnych, zapewniając im należyte schronienie. Odebrano kilkadziesiąt telefonów, gdzie informowano mieszkańców miasta o możliwych formach pomocy, a niejednokrotnie rozwiązywano ich problemy podczas samej rozmowy telefonicznej. Często wspierano pracowników socjalnych w działaniach terenowych dotyczących „trudnych” środowisk. Współpracowano z bytomskimi radnymi w celu rozwiązania dysfunkcyjnych sytuacji dotyczących mieszkańców miasta.

W 2024 roku kontynuowano pracę socjalną ze szpitalami na terenie Bytomia. Koordynowanie tychże działań poprawiło współpracę pomiędzy placówkami, a także doprecyzowano zasady współpracy.

XVIII. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W BYTOMIU

Stan i struktura zatrudnienia zespołu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	11
	Ilość etatów	11
Struktura zatrudnienia	1 przewodniczący	
	10 pracowników, w tym 1 osoba zatrudniona na zastępstwo oraz 1 osoba zatrudniona w ramach robót publicznych	

Realizowane zadania

Do zadań realizowanych przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bytomiu należy:

- 1) przyjmowanie wniosków o wydanie:
  - a) orzeczenia o niepełnosprawności,
  - b) orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
  - c) orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień,
  - d) kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
  - e) kart parkingowych dla placówek,
  - f) legitymacji dokumentujących niepełnosprawność,
  - g) legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności,
  - h) decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia,
  - i) wydawanie zaświadczeń przedłużających ważność dotychczasowych orzeczeń;
- 2) prowadzenie postępowań o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, w tym:
  - a) obsługa Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności,
  - b) udział w posiedzeniach składu orzekającego w charakterze protokolanta,
  - c) sporządzanie ocen/protokołu/orzeczenia z posiedzenia składu orzekającego,
  - d) osobiste wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności (lub ich wysyłanie);
- 3) prowadzenie postępowań o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w tym:
  - a) obsługa Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności,
  - b) udział w posiedzeniach składu orzekającego w charakterze protokolanta,
  - c) sporządzanie ocen/protokołu/orzeczenia z posiedzenia składu orzekającego,
  - d) osobiste wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (lub ich wysyłanie);

- 4) prowadzenie postępowań o wydanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień, w tym:
  - a) obsługa Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności,
  - b) udział w posiedzeniach w charakterze protokolanta,
  - c) sporządzanie oceny/protokołu/orzeczenia z posiedzenia,
  - d) osobiste wydawanie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień (lub ich wysyłanie);
- 5) prowadzenie czynności związanych z wydawaniem kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek w tym:
  - a) obsługa Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności,
  - b) zawiadamianie o przyznaniu lub o odmowie przyznania karty parkingowej,
  - c) prowadzenie ewidencji opłat związanych z wydawaniem karty parkingowej,
  - d) osobiste wydawanie kart parkingowych;
- 6) prowadzenie czynności związanych z wydawaniem legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:
  - a) obsługa Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności,
  - b) przekazywanie wniosków o wydanie legitymacji osób niepełnosprawnych do Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych,
  - c) osobiste wydawanie legitymacji;
- 7) prowadzenie czynności związanych z przekazywaniem wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia do właściwego wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności;
- 8) prowadzenie czynności związanych z odwołaniami wniesionymi od orzeczeń o niepełnosprawności/o stopniu niepełnosprawności;
- 9) udzielanie informacji dot. ulg i uprawnień wynikających z wydanych orzeczeń o niepełnosprawności.

W 2024 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bytomiu wydał dla mieszkańców Bytomia i Piekar Śląskich:

- 1) 4 606 orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, w tym 3 482 orzeczeń dla mieszkańców Bytomia oraz 1 124 orzeczeń dla mieszkańców Piekar Śląskich;
- 2) 1 006 kart parkingowych, w tym dla:
  - a) Bytomia 961, tj.: 955 dla osób niepełnosprawnych oraz 6 dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją i edukacją osób niepełnosprawnych,

- b) Piekar Śląskich 288, tj.: 285 dla osób niepełnosprawnych oraz 3 dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją i edukacją niepełnosprawnych;
- 3) 1 522 legitymacji osoby niepełnosprawnej, w tym: dla mieszkańców Bytomia 1 173 oraz 349 dla mieszkańców Piekar Śląskich.

XIX. DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ I ASYSTY RODZINNEJ

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	38
	Ilość etatów	37,5
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	1 zastępcę kierownika	
	36 pracowników, w tym 5 pracowników socjalnych, 1 osoba zatrudniona na zastępstwo oraz 1 osoba zatrudniona w ramach robót publicznych	

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje również zadania na rzecz mieszkańców miasta w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną. Wsparcie rodziny jest istotnym elementem w odbudowywaniu relacji w rodzinie oraz wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. W zakresie zadań realizowanych przez Ośrodek na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano 1 187 decyzji, przyznano 6 530 świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, pomoc na zagospodarowanie dla wychowanków pieczy zastępczej oraz innych określonych w art. 88 ustawy o pomocy społecznej.

W 2024 roku 138 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze, w tym między innymi:

- 1) 43 osób opuściło pieczę z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości, w tym 27 z rodzinnej pieczy zastępczej i 16 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 2) 27 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, w tym 10 z rodzinnej pieczy zastępczej i 17 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 3) 12 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym 10 z rodzinnej pieczy zastępczej i 2 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 4) 17 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 11 z rodzinnej pieczy zastępczej i 6 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 5) 17 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej;
- 6) 1 dziecko z instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym;
- 7) 21 dzieci z pieczy zastępczej opuściło rodzinną pieczę zastępczą na terenie Bytomia z innego powodu, m.in. rozwiązano rodzinę zastępczą, rodzina zmieniła miejsce

zamieszkania, nastąpił zgon rodzica zastępczego, rodzina została ustanowiona na 6 miesięcy.

1. Rodzinna piecza zastępcza

Tabela 25. Umieszczanie dzieci w różnych typach rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2024 (narastająco)

			Liczba rodzin		Liczba dzieci	
			Ilościowo	%	Ilościowo	%
1	Spokrewniona rodzina zastępcza		175	63,41	232	45,49
2	Niezaawodowa rodzina zastępcza		78	28,26	101	19.80
3	Zawodowa rodzina zastępcza		5	1,81	26	5,10
3a	w tym:	specjalistyczna	-	-	-	-
3b		o charakterze pogotowia rodzinnego	2	0,72	17	3,33
4	Rodzinne domy dziecka		18	6,52	151	29,61
Ogółem			276	100%	510	100%

Tabela 26. Umieszczenie dzieci w różnych typach rodzinnej pieczy zastępczej, stan na dzień 31.12.2024 r.

			Liczba rodzin		Liczba dzieci	
			Ilościowo	%	Ilościowo	%
1	Spokrewniona rodzina zastępcza		150	63,56	200	48,31
2	Niezawodowa rodzina zastępcza		64	27,12	78	18,84
3	Zawodowa rodzina zastępcza		5	2,12	18	4,35
3a	w tym	specjalistyczna	-	-	-	-
3b		o charakterze pogotowia rodzinnego	2	0,85	9	2,17
4	Rodzinny dom dziecka		17	7,20	118	28,50
Ogółem			236	100%	414	100%

Tabela 27. Wydatkowanie środków w ramach rodzinnej pieczy zastępczej

	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	4 922	3 916 507,54
Dodatek do świadczenia na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności	510	86 531,28

Pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	0	0,00
Jednorazowa pomoc na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	28	32 023,89
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych w wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0,00
Dofinansowanie do wypoczynku	29	9 873,85
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym prowadzona jest rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka	84	236 583,02
Środki finansowe na remont lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	3	7 954,12
Ogółem	5 576	4 289 473,70

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Tabela 28. Ruch osobowy w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Bytomia w 2024 roku

Lp.	Nazwa	Liczba miejsc	Liczba dzieci w ciągu roku	Liczba dzieci (na 31.12.24 r.)	Liczba dzieci przyjętych do placówek w 2024 r.		Liczba dzieci opuszczających placówkę w 2024 r.	
					dzieci z Bytomia	dzieci spoza Bytomia	dzieci z Bytomia	dzieci spoza Bytomia
1	Placówka opiekuńczo - wychowawcza nr 1 w Bytomiu	14	18	15	4	0	3	0
2	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 2 w Bytomiu	14	19	14	5	0	5	0
3	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 3 w Bytomiu	14	20	14	5	0	6	0
4	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 4 w Bytomiu	14	19	14	2	3	4	1
5	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 5 w Bytomiu	14	16	15	2	0	1	0

6	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 6 w Bytomiu	14	20	14	5	0	4	2
7	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 7 w Bytomiu	14	18	15	5	0	3	0
8	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 8 w Bytomiu	14	18	14	4	0	4	0
9	Placówka opiekuńczo wychowawcza nr 9 w Bytomiu	14	18	14	4	0	4	0
10	Dom Dziecka nr 1	14	19	14	5	0	5	0
Ogółem		140	185	143	41	3	39	3

W roku 2024 przyjęto 44 dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Bytomia. Łącznie w bytomskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych w ubiegłym roku przebywało 185 wychowanków w tym 3 spoza powiatu.

Ponadto w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza Bytomiem w 2024 r. przebywało 29 dzieci, dla których miejscem zamieszkania, przed umieszczeniem był Bytom.

W zakładach opiekuńczo-leczniczych poza Bytomiem przebywało 18 dzieci, urodzonych w Bytomiu. W 2024 r. przyjęto jedno dziecko oraz troje opuściło zakład opiekuńczo-leczniczy. Na dzień 31 grudnia 2024 r. w zakładach opiekuńczo-leczniczych przebywało 15 dzieci, urodzonych w Bytomiu.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w MOPR do realizacji pozostawało 58 postanowień sądu w sprawie umieszczenia małoletnich w pieczy zastępczej.

Tabela 29. Realizacja postanowień sądowych w 2024 r.

Realizacja postanowień sądu w 2024 r.	Liczba dzieci
Umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej	30
Umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej	63
Oczekujący na umieszczenie w pieczy zastępczej na 31 grudnia 2023 r.	58
Osiągnięcie pełnoletniości przed skierowaniem do placówki	2
Razem	153

3. Porozumienia:

- 1) dzieci spoza Bytomia umieszczone w pieczy zastępczej na terenie Bytomia. W roku sprawozdawczym realizowano łącznie 56 porozumień zawartych z innymi powiatami, w sprawie zwrotu środków, na pokrycie kosztów utrzymania dzieci spoza powiatu w rodzinnej pieczy zastępczej w Bytomiu. Zawarto 20 nowych porozumień, a zakończono 13. Na dzień 31 grudnia 2024 r. realizowano 43 porozumień;
- 2) dzieci z Bytomia umieszczone w pieczy zastępczej poza Bytomiem. W roku 2024 realizowano łącznie 102 porozumienia dotyczących pokrywania kosztów utrzymania dzieci pochodzących z Bytomia, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem. Zawarto 15 nowych porozumień, a zakończono 19 w ciągu roku. Na dzień 31 grudnia 2024 r. realizowano 83 porozumienia.

W minionym roku realizowano 29 porozumień dotyczących pokrywania kosztów utrzymania dzieci pochodzących z Bytomia, umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem. Zawarto osiem nowych porozumień, a siedem zakończono w ciągu roku. Na dzień 31 grudnia 2024 r. realizowano 22 porozumienia.

4. Usamodzielnienia

Osoby, które opuszczają rodzinną pieczę zastępczą oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze mogą być objęte pomocą na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz pomocą na zagospodarowanie. Poniższe zestawienia przedstawiają wysokość udzielonej w 2024 r. pomocy osobom, które opuściły rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Tabela 30. Pomoc udzielona osobom, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą

Rodzaj świadczenia		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	63	512	367 797,16
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	26	26	178 095,00
3	Pomoc na zagospodarowanie	20	20	42 644,00
Ogółem			558	588 536,16

Tabela 31. Pomoc udzielona osobom, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Rodzaj świadczenia		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	36	298	199 481,40
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	11	11	88 401,00
3	Pomoc na zagospodarowanie	5	5	12 699,00
Ogółem			314	300 581,40

Tabela 32. Pomoc udzielona osobom, które opuściły placówki na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Rodzaj świadczenia		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	4	25	13 777,50
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0	0,00
3	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	1	5 298,00
Ogółem			34	19 075,50

Ponadto prowadzono działania polegające na:

- 1) udzielaniu konsultacji przez psychologów mieszkańcom Bytomia (m.in. rodzinom zastępczym, usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej) w przypadkach, gdy wymagało tego dobro dziecka;
- 2) prowadzeniu dwóch mieszkań treningowych, z których w 2024 r. skorzystało sześciu usamodzielnianych wychowanków;
- 3) realizacji projektu Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I, w tym m.in.: sfinansowanie wynagrodzeń 2 dodatkowych asystentów rodziny oraz 4 specjalistów w tym: pedagoga, psychologa i 2 konsultantów, rekrutacja rodzin wymagających wsparcia asystenta rodziny, wsparcie uczestników projektu udzielane przez specjalistów, udział w grupach wsparcia, zajęciach z logopedą;
- 4) podjęciu działań promujących ideę rodzicielstwa zastępczego, w tym kontynuowano współpracę z rzecznikiem prasowym Urzędu Miejskiego w Bytomiu, Biurem Promocji Miasta, Bytomskim Centrum Kultury, PUP w Bytomiu. Rozkolportowano ulotki i plakaty. Uczestniczono w pikniku z okazji Dnia Dziecka, na którym rozdawano materiały promujące rodzicielstwo zastępcze;

- 5) zakwalifikowaniu i skierowaniu na szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze;
- 6) wydawaniu kwalifikacji dla rodzin zastępczych;
- 7) współfinansowaniu wydatków za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 8) wyliczani i występowano o zwrot kosztów koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej do innych powiatów;
- 9) kontynuowaniu zadania rozpoczętego w 2020 r. w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” a polegające na pozyskaniu wsparcia finansowego na zakup 291 szt. sprzętu komputerowego (laptopy i komputery stacjonarne), 92 szt. sprzętu multimedialnego (projektory, urządzenia wielofunkcyjne), jednego specjalistycznego oprogramowania dla dziecka z niepełnosprawnością. W 2024 r. dokonywano, m.in. zmian miejsca użytkowania ww. sprzętu pomiędzy rodzinami zastępczymi, zdawania go do depozytu tutejszego Ośrodka, udzielano pomocy technicznej przy użytkowaniu sprzętu;
- 10) udziale w programie „Asystent Rodziny w 2024 r.”, w ramach którego otrzymano dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia oraz dofinansowania kosztów wynagrodzeń dla 20 asystentów rodziny;
- 11) udziale w rządowym programie wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r., w ramach którego otrzymano dofinansowanie kosztów wynagrodzeń dla prowadzących rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Łącznie dla 22 rodzin;
- 12) wprowadzeniu danych do Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej;
- 13) brano udział w spotkaniach sieciujących organizowanych przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach;
- 14) zgłaszano rodziny zastępcze do Szlachetnej Paczki;
- 15) brano udział w akcji School Bag;
- 16) umożliwiono korzystanie rodzinnemu domowi dziecka ze wsparcia psychologicznego Fundacji MiłoMiTu.

5. Asystenci rodziny

W MOPR zatrudnieni są asystenci rodziny, na których wsparcie mogą liczyć bytomskie rodziny. Odpowiedzią na zdiagnozowane problemy rodziny są podejmowane przez nich działania, a wśród nich między innymi: konsultacje wychowawcze, działania interwencyjne i zaradcze, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wspieranie aktywności społecznej i zawodowej.

W 2024 roku z rodzinami pracowało 19 asystentów rodziny, w tym dwóch finansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I. Ze wsparcia asystentów korzystało 239 rodzin.

Asystenci rodziny swoją pracę wykonywali w oparciu o plany pracy z rodziną, w ramach których prowadzili różnego rodzaju treningi, w tym m.in.: gospodarowanie budżetem i prowadzenie gospodarstwa domowego, kompetencji wychowawczych oraz higieny i czystości. W ramach realizacji planów pracy asystenci współpracowali, m. in. z: Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, szkołami i przedszkolami, sądem i kuratorami, placówkami szkolnymi i przedszkolnymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Centrum Interwencji Kryzysowej, a także organizacjami pozarządowymi i prywatnymi przedsiębiorcami.

6. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W MOPR zatrudnieni są koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, którzy udzielają wsparcia bytomskim rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka. Do podstawowych działań realizowanych przez nich należy udzielanie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka pomocy, w realizacji zadań, wynikających z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadaniem takim, m.in. jest przygotowywanie planu pomocy dziecku, zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach, z uregulowaną sytuacją prawną, przygotowywanie pozwów o zasądzenie alimentów.

W 2024 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie z rodzinami pracowało 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy objęli wsparciem łącznie 58 rodzin.

7. Pracownicy socjalni

Z rodzinami zastępczymi, które nie są objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje pracownik socjalny. W 2024 r. zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych. Poza zadaniami tożsamymi z zadaniami koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, m.in. prowadzili pracę socjalną, postępowania związane z ustalaniem odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, przeprowadzali wywiady z rodzinami zastępczymi, które zadeklarowały chęć otrzymywania świadczeń na podstawie wcześniejszych przepisów, wspierali usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej i prowadzili postępowania związane z ich usamodzielnieniem, nadzorowali i wspierali mieszkańców mieszkań treningowych.

8. Działania wspierające rodzinę

W odpowiedzi na zdiagnozowaną potrzebę wspierania rodzin, znajdujących

się w sytuacji kryzysu i zapewnienia rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom powstały:

- 1) Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024-2026, przyjęty uchwałą nr LXXXVII/1104/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 r.

Adresatami programu są rodziny zastępcze, prowadzące rodzinne domy dziecka oraz kandydaci do prowadzenia wyżej wymienionych form pieczy zastępczej. Ponadto program kierowany jest do:

- a) usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- b) pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- c) pracowników instytucji pieczy zastępczej oraz instytucji odpowiedzialnych za jej doskonalenie.

Celem głównym jest stworzenie optymalnego systemu pieczy zastępczej, natomiast cele operacyjne powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej to:

- a) rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez promowanie idei rodzicielstwa zastępczego;
- b) wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą;
- c) ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

- 2) Gminny program wspierania rodziny na lata 2024-2026 przyjęty uchwałą nr LXXXVII/1105/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 r.

Program adresowany jest do bytomskich rodzin przeżywających kryzys, mających trudności w pełnieniu swoich ról i funkcji, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Głównym celem programu jest wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Cele operacyjne gminnego programu wspierania rodziny to:

- a) zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych, polegające na rozpoznawaniu deficytów, w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz na ocenie sytuacji dziecka w rodzinie,
- b) prowadzenie wzmożonej pracy socjalnej w środowiskach osób zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych,
- c) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Programy stanowią narzędzie polityki miasta na rzecz umacniania rodziny oraz rodzicielstwa zastępczego oraz są odpowiedzią na realizację obowiązku gminy, wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczącego wspierania rodziny

przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również obowiązku powiatu mającego za zadanie opracowanie programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją działań Bytomskiego programu wspierania rodziny i rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2012-2014, Bytomskiego programu wspierania rodziny i rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2015-2017, Bytomskiego programu wspierania rodziny i rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2018-2020 oraz Bytomskiego programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023.

XX. DZIAŁ REALIZACJI ŚWIADCZEŃ

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	19
	Ilość etatów	19
Struktura zatrudnienia	1 kierownik	
	18 pracowników, w tym 1 osoba zatrudniona w ramach robót publicznych	

Realizowane zadania

Dział Realizacji Świadczeń wykonywał zadania własne i zlecone gminy. Do zadań działu należało, m.in. wydawanie decyzji administracyjnych i postanowień po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, jak również sporządzanie list wypłat oraz załatwianie wszelkich spraw związanych z dalszą realizacją zadań zleconych i własnych gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę w 2024 roku należało:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – czyli usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym;
- 2) wypłacanie wynagrodzeń należnych opiekunom z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd;
- 3) wydawanie decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, w trybie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych;
- 4) przyznawanie i wypłacanie jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywatela Ukrainy w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w 2024 roku należało:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, które przysługują w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania i nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium

- dochodowego osoby samotnie gospodarującej, oraz rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych – z przeznaczeniem na różne cele, jak również na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028*;
  - 3) przyznawanie pomocy w formie jednego gorącego posiłku oraz dożywianie dzieci w ramach wieloletniego rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028*;
  - 4) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym: usług specjalistycznych oraz usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – dla osób tego wymagających ze względu na wiek lub niepełnosprawność;
  - 5) sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, osobom zmarłym na terenie Bytomia, wobec których żadna z osób uprawnionych nie skorzystała z prawa do pochowania jak również nikt nie zobowiązał się dobrowolnie do pochowania zmarłego;
  - 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, które przysługują pełnoletnim osobom niezdolnym do pracy, z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a w przypadku osoby pozostającej w rodzinie, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
  - 7) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, które odprowadzane są za osoby posiadające prawo do zasiłku stałego i nie posiadające prawa do opłacania składek z innego tytułu, jak również za osoby, które zostały objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej oraz za osobę bezdomną objętą indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności;
  - 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych dla obywateli Ukrainy, które przysługują w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania i nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, oraz rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny;
  - 9) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych obywatelom Ukrainy z przeznaczeniem na różnorodne cele, jak również na zakup posiłku;
  - 10) dożywianie dzieci z rodzin ukraińskich w szkołach;

- 11) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych obywatelom Ukrainy, które przysługują pełnoletnim osobom niezdolnym do pracy, z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a w przypadku osoby pozostającej w rodzinie, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 12) opłacanie składek obywatelom Ukrainy na ubezpieczenie zdrowotne, które odprowadzane są za osoby posiadające prawo do zasiłku stałego i nie posiadające prawa do opłacania składek z innego tytułu, jak również za osoby.

W 2024 roku liczba osób objętych programem *Posilek w szkole i w domu* wyniosła 3 148 osób oraz 47 dzieci objętych pomocą w formie posiłku wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Ogólny koszt programu wyniósł 5 291 388,90 zł, z tego środki własne gminy 1 058 277,78 zł, a z dotacji z budżetu państwa 4 233 111,12 zł.

Tabela 33. Realizowane zadania zlecone gminy

Lp.	Rodzaj zasiłku	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
1	Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8	131 020,00
2	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	19	113 145,19
4	Jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywatela Ukrainy w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe	95	28 500,00

Tabela 34. Realizowane zadania zlecone gminy w sprawie decyzji wydawanych w trybie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Liczba wniosków złożonych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni	Liczba decyzji wydanych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni ogółem	w tym:		
		liczba decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	liczba decyzji odmownych	liczba pozostałych decyzji
563	567	324	32	211

Tabela 35. Realizowane zadania własne gminy

Zadania własne	Rodzaj zasiłku			Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
1	Zasiłki okresowe - ogółem			1 168	3 189 322,59
	w tym:	środki własne		x	-
		dotacja		x	3 189 322,59
	w tym przyznane z powodu:	bezrobocia		911	2 475 333,59
		długotrwałej choroby		188	303 605,00
		niepełnosprawności		165	352 794,00
	możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego			38	34 769,00
inne niż wymienione powyżej			11	22 821,00	
2	Zasiłki stałe – ogółem			813	6 810 839,53
	w tym przyznane dla osoby:	samotnie gospodarującej		710	6 199 854,53
		pozostającej w rodzinie		127	610 985,00
3	Posiłek ogółem			2151	3 922 211,90
	w tym :	dożywianie dzieci (w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”)		1057	770 636,60
4	Usługi opiekuńcze - ogółem			382	1 603 872,65
	w tym:	specjalistyczne		63	196 054,36
5	Sprawienie pogrzebu			61	135 680,00
6	Inne zasiłki celowe i w naturze (w tym udzielane w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”)			1445	1 652 653,21
	w tym:	zasiłki specjalne celowe		76	10 744,00
7	Składki na ubezpieczenie zdrowotne			762	610 501,97
8	Zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy - ogółem			3	7 677,49
	w tym:	środki własne:		x	-
		dotacja		x	7 677,49
9	Zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy - ogółem			2	6 567,34
	w tym:	środki własne:		x	-
		dotacja		x	6 567,34
10	Posiłek dla obywateli Ukrainy			11	9 072,00
	w tym:	dożywianie dzieci	środki własne:	x	-
			dotacja	x	9 072,00
11	Inne zasiłki celowe i w naturze dla obywateli Ukrainy (w tym udzielane na całodziennie wyżywienie dzieci w przedszkolu)			5	3 182,00
	w tym:	środki własne		1	350,00
		dotacja		5	2 832,00
12	Usługi opiekuńcze dla obywateli Ukrainy			0	0
13	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za obywateli Ukrainy			2	1 707,53

Ponadto Dział Realizacji Świadczeń realizował program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. W dniu 27 lutego 2024 r. została zawarta umowa pomiędzy Gminą Bytom, a Wojewodą Śląskim na sfinansowanie ww. zadania w roku 2024. Gmina Bytom otrzymała dotację na realizację ww. programu, który realizowany był

w ramach środków Funduszu Solidarnościowego w łącznej wysokości: 172 584,00 zł, w tym na realizację usług opieki wytchnieniowej 169 200,00 zł, wkład własny na realizację zadania wyniósł 13 687,31 zł. Wsparciem w tej formie zostało objętych 21 opiekunów sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w tym 12 opiekunów sprawujących opiekę nad dorosłymi osobami z niepełnosprawnością legitymującymi się znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym oraz 9 opiekunów dzieci z niepełnosprawnością. Przyznano łącznie 3 760 godzin usług opieki wytchnieniowej na łączną kwotę 164 171,41 zł. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, w tym czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację. W Bytomiu program był realizowany w formie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego.

W roku 2024 Dział Realizacji Świadczeń wprowadzał do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków informacje zgodnie z art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. h ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1466 z późn. zm.). W ewidencji tej gromadzi się dane i informacje o budynkach i lokalach w zakresie przyznanych świadczeń z pomocy społecznej tj. zasiłku celowego z przeznaczeniem na ogrzewanie, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

XXI. DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	86
	Ilość etatów	83,25
Struktura zatrudnienia	1 kierownik działu	
	1 zastępcę kierownika działu	
	5 kierowników terenowych punktów pomocy środowiskowej	
	1 kierownik Zespołu Psychiatryczno-Środowiskowego	
	3 koordynatorów terenowych punktów pomocy środowiskowej	
	75 pracowników, w tym 69 pracowników socjalnych oraz 2 osoby zatrudnione na zastępstwa	

W 2024 roku w skład działu wchodziły:

1) terenowe punkty pomocy środowiskowej:

- a) nr 1 – pl. Akademicki 9,
- b) nr 2 – ul. Łagiewnicka 15,
- c) nr 3 – ul. Piłsudskiego 67,
- d) nr 4 – ul. Stolarzowicka 35,
- e) nr 5 – ul. Orzegowska 20a,
- f) nr 6 – ul. Konstytucji 91,
- g) nr 7 – ul. Hłonda 37;

2) zespoły:

- a) Psychiatryczno-Środowiskowy – z siedzibą Centrum Zdrowia Psychicznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 przy Alei Legionów 10,
- b) do realizacji zadań projektu *Relacja ma MOC – profilaktyka przemocy domowej* w Bytomiu, realizowanego w ramach Programu „Sprawiedliwość” i finansowanego ze środków funduszy norweskich i środków krajowych (działania zakończyły się z dniem 31.03.2024 r.).

Realizowane zadania

W 2024 r. Dział Pomocy Środowiskowej prowadził działania związane z następującymi zadaniami określonymi w ustawie o pomocy społecznej:

1) z zakresu zadań własnych gminy:

- a) udzielanie schronienia i zapewnienie posiłku,
  - b) prowadzenie postępowań w sprawie zasiłków okresowych, celowych specjalnych celowych oraz zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
  - c) przyznawanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania,
  - d) dożywianie dzieci,
  - e) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych,
  - f) sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
  - g) pomoc osobom mającym trudność w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
  - h) praca socjalna,
  - i) prowadzenie postępowań w sprawie zasiłków specjalnych celowych,
  - j) prowadzenie postępowań w sprawie zasiłków stałych,
  - k) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 2) z zakresu zadań zleconych gminie:
- a) przyznawanie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom z zaburzeniami psychicznymi,
  - b) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych,
  - c) realizacja postanowień w zakresie wynagrodzeń należnych opiekunom z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Dla osiągnięcia tego celu przewidziano świadczenia w postaci pieniężnej (m.in. zasiłki) i niepieniężnej (m.in. usługi opiekuńcze, schronienie, posiłek, praca socjalna). Rodzaj i forma świadczenia były dostosowane do sytuacji i potrzeb osoby lub rodziny zgłaszającej się po pomoc. Wsparcie klientów pomocy społecznej udzielane jest przez pracowników socjalnych. Aby ułatwić kontakt klientom pomocy społecznej z pracownikami socjalnymi pracują oni w terenowych punktach pomocy środowiskowej, zlokalizowanych w większości dzielnic Bytomia.

Do zadań pracowników socjalnych należało, m.in.:

- 1) prowadzenie postępowań administracyjnych z zakresu udzielania pomocy społecznej, w tym przeprowadzanie wywiadów środowiskowych;
- 2) ustalanie planu pomocy;

- 3) praca socjalna;
- 4) wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 5) rekrutacja do projektów realizowanych przez MOPR oraz do innych form aktywizacji;
- 6) prowadzenie działań interwencyjnych i profilaktycznych;
- 7) wnioskowanie o objęcie wsparciem asystenta rodziny;
- 8) utrzymywanie stałej współpracy z innymi służbami, w tym z dzielnicowymi Policji, strażą miejską, kuratorami sądowymi, placówkami oświatowymi;
- 9) praca socjalna z rodzinami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w przypadku, gdy rodzina sama deklaruje chęć działań zmierzających do powrotu dzieci do domu rodzinnego, natomiast asystent rodziny nie podjął jeszcze pracy w tym środowisku).

Prowadzenie postępowań o udzielenie pomocy społecznej zarówno w postaci pieniężnej i niepieniężnej stanowi największy udział w szeregu działań i obowiązków realizowanych przez pracowników socjalnych. Ogółem w roku sprawozdawczym pomocą społeczną objęto 3 472 środowiska.

W TPPŚ nr 4 w Miechowicach zlokalizowany był Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego.

Działania usamodzielniające wobec beneficjentów pomocy społecznej opierają się w dużej mierze w oparciu o zawierane kontrakty socjalne. W minionym roku pracownicy socjalni działu zawarli 139 kontraktów oraz kontynuowali 70, zawartych w latach poprzednich.

W ubiegłym roku pracownicy działu zawarli 6 Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności oraz kontynuowali 15 programów zawartych w latach wcześniejszych.

1. Posiłek w szkole i w domu

W ramach programu rządowego *Posiłek w szkole i w domu* istniała możliwość korzystania, m.in. z posiłków. W 2024 roku w celu realizacji tego zadania zawarto umowy z ośmioma placówkami gastronomicznymi, zlokalizowanymi w śródmieściu oraz dzielnicach Bytomia (tj. Miechowice, Szombierki, Karb, Stroszek i Łagiewniki) oraz jedno porozumienie z placówką gminną (Centrum Integracji Społecznej), które wydawały ciepłe posiłki dla klientów pomocy społecznej, na podstawie otrzymanych od pracownika socjalnego bonów. W ten sposób wydano łącznie 175 259 ciepłych posiłków, tj. średnio 480 dziennie.

2. Pomoc żywnościowa

Gmina Bytom bierze udział w *Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ)* współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu

Społecznego Plus (EFS+). Program ten jest bezpośrednim następcą *Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Realizacja Programu na terenie Bytomia odbywa się przy współpracy ze Śląskim Oddziałem Okręgowym PCK Katowice – Oddział Rejonowy PCK Bytom. Osoby kierowane były do pomocy przez pracowników socjalnych MOPR. W ramach Podprogramu 2023, który zakończył się w listopadzie 2024 roku spośród mieszkańców Bytomia do uzyskania pomocy skierowano 3 216 osób, które spełniały warunki do jej przyznania. Żywność wydawana była w magazynie żywności, znajdującym się w Bytomiu przy ulicy Łużyckiej 12a.

3. Pozostałe czynności wykonywane przez pracowników socjalnych na rzecz mieszkańców Bytomia:

- 1) pracownicy socjalni brali udział w wielu interwencjach dot. udzielenia wsparcia osobom, głównie:
  - a) zaniedbanym higienicznie,
  - b) nieporadnym życiowo,
  - c) mieszkających w trudnych warunkach i wymagających natychmiastowych działań, w celu zapewnienia im właściwej pomocy,
  - d) ofiarom przemocy,
  - e) w rodzinach niewydolnych wychowawczo, w których dobro dzieci było lub mogło być zagrożone, co powodowało konieczność zabezpieczenia czasowego lub stałego małoletnich u rodziny, w pogotowiu rodzinnym, rodzinnych domach dziecka lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej;
- 2) prowadzono postępowania administracyjne, w tym przeprowadzano wywiady środowiskowe, zarówno z mieszkańcami Bytomia, jak i z mieszkańcami innych gmin, przebywających w placówkach opieki zdrowotnej na terenie Bytomia, w ramach postępowań o wydanie decyzji, potwierdzającej prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej w oparciu o art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej;
- 3) prowadząc pracę socjalną poprzez próby usamodzielnienia osób i rodzin, i ich wyjścia z systemu pomocy społecznej, bądź w celu poprawy funkcjonowania w środowisku rodzinnym lub lokalnym, pracownicy podejmowali szereg działań, w szczególności:
  - a) rekrutację do udziału w pracach społecznie użytecznych i zajęć w Klubie Integracji Społecznej,
  - b) rekrutację do udziału w Centrum Integracji Społecznej – w 2024 roku skierowano 70 osób, oraz wydano 49 opinii, wobec osób, które zostały skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu,

- c) kierowanie wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu o wszczęcie procedury przymusowego leczenia odwykowego, wobec osób, które nadużywały alkoholu, a poprzez swoje uzależnienie zagrażają życiu i zdrowiu swojemu i innych (w 2024 roku skierowano 32 takie wnioski wobec 32 osób);
- 4) zgłaszanie rodzin do objęcia monitoringiem w ramach projektu *Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole*;
- 5) przyjmowanie wniosków celem wydania Bytomskiej Karty Seniora;
- 6) kontynuowanie realizacji akcji Śląska Koperta Życia. „Koperta życia” to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela, tj. dane osobowe, numer telefonu do osoby bliskiej, przebyte choroby, zażywane leki i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia”. Umieszczenie koperty w miejscu widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym, w razie wypadku lub zasląbnienia, a także Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej czy innym służbom szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze. „Koperta życia” przyspiesza ratownikom medycznym dostęp do ważnych informacji medycznych mogących uratować życie, ułatwia pracę innym służbom oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych. Pracownicy socjalni w 2024 roku wydali 72 karty podopiecznym w podeszłym wieku, schorowanym i niepełnosprawnym;
- 7) w grudniu 2024 roku pracownicy Punktu w Miechowicach byli jednymi z uczestników imprezy organizowanej przez Stowarzyszenie Bytomskie Maki we współpracy z Domem Pomocy Społecznej Kombatant pod patronatem Prezydenta Miasta Bytomia – Miechowskie Integracje Świąteczne MIŚ 2024. Było to wydarzenie o charakterze nie tylko integrującym środowisko, ale przede wszystkim charytatywnym. W trakcie imprezy odbyła się zbiórka przetworzonej żywności, słodczy, środków czystości dla najuboższych mieszkańców Miechowic, której towarzyszyły występy artystyczne dzieci i młodzieży, wystawa rękodzieła jednostek organizacyjnych dzielnicy Miechowice. Zebrana żywność została rozdysponowana przez pracowników Terenowego Punktu Pomocy Rodzinie nr 4 wśród najbardziej potrzebujących mieszkańców Miechowic.

Oprócz zadań wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, pracownicy socjalni wykonywali również inne czynności stanowiące istotne zaangażowanie ich czasu, m.in.:

- 1) wywiady i opinie na rzecz sądu w toczących się postępowaniach o wydanie lub zmianę zarządzeń opiekuńczych. Wystąpiono z 20 wnioskami do Sądu Rejonowego w Bytomiu o wydanie zarządzeń lub wgląd w sytuację rodziny oraz wydano 87 opinii na wniosek sądu o rozeznanie sytuacji rodziny;

- 2) wnioski Bytomskich Mieszkań, spółdzielni mieszkaniowych i innych zarządców budynków o rozeznanie sytuacji zainteresowanych rodzin i udzielenie im ewentualnej pomocy, w tym otrzymano 27 wniosków Bytomskich Mieszkań o rozeznanie sytuacji;
- 3) wnioski placówek penitencjarnych o udzielenie pomocy osobom je opuszczającym;
- 4) wnioski ZUS (likwidowany Fundusz Alimentacyjny) o ustalenie sytuacji bytowej dłużników;
- 5) wnioski Prokuratury Rejonowej w Bytomiu o rozeznanie sytuacji i udzielenie pomocy;
- 6) współudział w opracowywaniu planów pracy z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny;
- 7) opinie dot. rodzin ubiegających się o wsparcie fundacji;
- 8) działania związane z prawidłową realizacją programu „Opieka wytchnieniowa”;
- 9) wywiady i ustalenia na rzecz Działu Świadczeń Alimentacyjnych i Dochodzenia Należności;
- 10) wywiady na rzecz Działu Świadczeń Rodzinnych;
- 11) w ramach realizacji programu „800+” również na pracownikach socjalnych spoczywały zadania związane z koniecznością weryfikacji czy przyznawane świadczenia nie są marnotrawione, bądź wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem;
- 12) w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Wiosna, tutejszy Ośrodek po raz kolejny wziął udział w akcji „Szlachetna Paczka”. Pracownicy socjalni rekomendowali 49 rodzin/osób do objęcia wsparciem w ramach tej akcji;
- 13) dzięki akcji “School Bag” zorganizowanej we współpracy z Fundacją PwC 20 dzieci otrzymało plecaki/tornistry szkolne wraz z wyposażeniem,
- 14) w ramach akcji świątecznej organizowanej przez Fundację PwC 20 dzieci z rodzin objętych wsparciem tut. Ośrodka zostało obdarowanych prezentami mikołajkowymi po uprzednim napisaniu listu do św. Mikołaja.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu przystąpił do kolejnej edycji rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Realizacja Programu opierała się o dwa moduły:

Moduł I – poprzez organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (zasady programu uległy zmianie w stosunku do lat wcześniejszych),

Moduł II – poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

W ramach Modułu II w zakresie wyposażenia seniorów w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”, dokonano zakupu obsługi systemu u realizatora usługi wsparcia do 120 opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.

Rok 2024 to również kolejny rok pracy na rzecz obywateli z Ukrainy. Inwazja na Ukrainę spowodowała napływ uchodźców z Ukrainy do Polski (w tym do Bytomia). W dalszym ciągu część obywateli Ukrainy przebywających w Bytomiu korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej.

W ubiegłym roku MOPR przystąpił do realizacji kolejnej edycji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem programu jest wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są:

- 1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka;
- 2) osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne).

Tą formą wsparcia objęto 47 osób z niepełnosprawnościami, u których zrealizowano 16 508 godzin usług asystenta.

4. Mieszkanie treningowe dla matek z dziećmi w kryzysie

Od października 2017 r. w ramach MOPR funkcjonuje mieszkanie chronione (od 2024 treningowe) przeznaczone dla matek z dziećmi, pozostających w sytuacji kryzysowej, spowodowanej między innymi przemocą, bezdomnością bądź zagrożenia bezdomnością, które ze względu na trudną sytuację życiową potrzebują wsparcia. Celem funkcjonowania mieszkania chronionego jest udzielenie schronienia matce i dziecku znajdującym się w sytuacji kryzysowej; zapewnienie bezpieczeństwa, w szczególności przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; usamodzielnienie, poprzez ich powrót do środowiska. W 2024 roku mieszkanie to zmieniło siedzibę z ul. Piłsudskiego na ul. Siemianowicką oraz zostało przekształcone w związku ze zmianami ustawowymi w mieszkanie treningowe. W 2024 roku z tego typu wsparcia skorzystało 8 osób.

W ramach zawartego porozumienia pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie a Aresztem Śledczym w Bytomiu realizowana jest współpraca, w zakresie funkcjonowania w Areszcie, tzw. Punktu konsultacyjnego. Wyznaczeni pracownicy socjalni sporządzają wywiady środowiskowe, udzielają poradnictwa oraz informacji osadzonym pod nadzorem funkcjonariusza służby więziennej. W 2024 roku pracownik socjalny przeprowadził w Areszcie Śledczym w Bytomiu 12 wywiadów środowiskowych z osobami tam osadzonymi.

Od 2 stycznia 2017 r. realizowane jest porozumienie pomiędzy: MOPR, Wydziałem Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bytomiu i Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, celem zintegrowania działań służb, instytucji i organizacji pozarządowych, działających na rzecz rodzin w ramach Zespołów na Rzecz Rodziny. W 2024 roku pracownicy socjalni Ośrodka powołali lub brali udział w 23 posiedzeniach zespołów, celem omówienia zgłaszanych problemów występujących w rodzinach oraz podjęcia skutecznych działań na ich rzecz.

5. Działania podejmowane na rzecz osób chorych psychicznie

Działania podejmowane wobec osób chorych psychicznie realizowane były przez sześciu pracowników Zespołu Psychiatryczno-Środowiskowego. Pracownicy socjalni specjalizujący się w pracy z osobami zaburzonymi psychicznie podejmowali szereg działań na rzecz jednostek, grup i środowisk dotkniętych tym problemem, również interwencyjnych wobec osób w ostrej fazie choroby psychicznej, niejednokrotnie w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia klienta, jak i działania zapobiegawcze w zakresie profilaktyki ochrony zdrowia psychicznego. W 2024 roku doszło do istotnej zmiany w funkcjonowaniu Zespołu, gdyż został on włączony do działań Centrum Zdrowia Psychicznego przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu w ramach programu pilotażowego. Dotychczas MOPR zapewniał pomoc w środowisku lokalnym poprzez działalność pracowników socjalnych. Ta forma pracy była nadal prowadzona, jednak w miejsce doraźnej współpracy z lekarzem psychiatrą, pojawiła się kompleksowa forma usług.

Pracownicy Zespołu Psychiatryczno-Środowiskowego w ubiegłym roku objęli swoim działaniem 457 środowisk. Udzielono 750 konsultacji i porad. Dokonano 1 493 wejść w środowiska oraz 190 wizyt w różnego typu instytucjach (m.in. sąd, ZUS, urząd miejski, przychodnie lekarskie, poradnie zdrowia psychicznego) załatwiając sprawy podopiecznych, bądź udając się tam z nimi. W dwóch przypadkach pracownicy musieli dokonać interwencyjnych działań, wobec osób chorych psychicznie z uwagi na zaostrzenie przebiegu choroby, w celu zminimalizowania skutków dla zainteresowanego i otoczenia oraz poprawy stanu chorego. Ponadto pracownicy ZPS uczestniczyli w rozprawach sądowych, realizowali postanowienia sądowe dotyczące przymusowego leczenia psychiatrycznego, udawali się wraz z klientami na komisje lekarskie celem uzyskania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

W celu prawidłowej realizacji zadań, współpracujący z zespołem konsultant – lekarz psychiatra dokonał 109 konsultacji psychiatrycznych w środowiskach podopiecznych. W oparciu o wydane zaświadczenia sporządzono 16 wniosków do sądu o wydanie skierowania do szpitala psychiatrycznego bez wymaganej zgody (w oparciu o art. 29 i art. 30 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego) oraz 32 wnioski o umieszczenie w domu pomocy

społecznej bez wymaganej zgody (w trybie art. 39 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego). Organizowano realizację postanowień sądowych w sprawie przymusowego leczenia oraz współpracowano w przewozie klientów do domów pomocy społecznej bez wymaganej zgody.

Zespół Psychiatryczno-Środowiskowy prowadził cztery mieszkania chronione treningowe dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W wyniku zmian organizacyjnych dwa z tych mieszkań zlikwidowano, jedno przekształcono w mieszkanie treningowe, jedno zmieniło profil dla innego typu mieszkańców oraz utworzono dwa nowe mieszkania treningowe. Tym samym w chwili obecnej Zespół prowadzi trzy mieszkania treningowe dla 11 osób, w których przebywało w minionym roku 12 osób. Z mieszkańcami prowadzono zajęcia dające wiedzę i umiejętności niezbędne w prowadzeniu gospodarstwa domowego, dbania o higienę osobistą i otoczenia, z zakresu rozwiązywania sytuacji problemowych i konfliktowych, podnoszenia wiedzy o chorobie psychicznej i gospodarowaniu budżetem domowym. Celem pobytu w mieszkaniach chronionych jest usamodzielnienie i przygotowanie do pełnienia ról społecznych, ich integrowanie, a także ich przygotowanie do powrotu do społeczności lokalnej.

6. Zespół do realizacji zadań projektu „Relacja ma MOC - profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu”

W 2023 r. realizowano projekt „Relacja na MOC”, który następnie został przedłużony do 31 marca 2024 r. Projekt był częścią pilotażowego wdrożenia zintegrowanych programów i miał na celu zmniejszenie zjawiska przemocy domowej poprzez podniesienie jakości relacji w rodzinie, w szczególności między partnerami. Realizowany był w ramach programu „Sprawiedliwość”, finansowanego ze środków funduszy norweskich i środków krajowych.

Działania skoncentrowane były w dzielnicy Stroszek i polegały na współpracy instytucji miejskich i innych podmiotów w reagowaniu na zagrożenie przemocą domową. W okresie od stycznia do marca 2024 r. udział w projekcie kontynuowało 45 rodzin. Uczestnicy skorzystali z różnych form wsparcia takich jak m.in. poradnictwo psychologiczne, warsztaty rękodzieła, warsztaty kulinarne, warsztaty „Akademia Rodzica”, konsultacje i wsparcie seksuologa. Obok działań na rzecz rodzin wsparcie otrzymały kadry instytucji i podmiotów pracujących w obszarach związanych z rodziną i relacjami w środowisku lokalnym.

XXII. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	13
	Ilość etatów	13
Struktura zatrudnienia	1 kierownik działu	
	1 zastępca kierownika	
	11 pracowników, w tym 2 osoby zatrudnione w ramach robót publicznych oraz 1 osoba zatrudniona na zastępstwo	

Realizowane zadania

Do zadań Działu Świadczeń Rodzinnych należy prowadzenie wszelkich spraw związanych z przyznawaniem świadczeń należących do zakresu zadań zleconych gminie takich, jak:

- 1) zasiłki rodzinne (oraz dodatki do zasiłków rodzinnych), które przyznawane są rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia. Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie może przekraczać 674 złotych. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 złotych. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:
  - a) urodzenia dziecka,
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - c) samotnego wychowywania dziecka,
  - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
  - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
  - f) rozpoczęcia roku szkolnego (w tym rozpoczęcia roku szkolnego na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne),

- g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
  - h) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły);
- 2) świadczenia opiekuńcze:
- a) zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
  - b) świadczenie pielęgnacyjne, które przyznaje się z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania opieki nad dzieckiem (legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji) albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - c) specjalny zasiłek opiekuńczy jako pomoc dla osób z rodzin o niskich dochodach nie przekraczających 764 zł na osobę, które rezygnują z zatrudnienia w związku z opieką nad niepełnosprawnym członkiem rodziny;
- 1) zasiłek dla opiekuna, który przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa, na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw;
- 2) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu państwa. Zgodnie z art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych rada gminy może w drodze uchwały przyznać osobom zamieszkałym na terenie jej działania jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Jak dotąd taka uchwała nie została podjęta przez Radę Gminy Bytom, zatem mieszkańcom Bytomia nie przysługuje ww. świadczenie;
- 3) świadczenie rodzicielskie stanowiące wsparcie dla rodziców i niektórych opiekunów, którzy nie nabyli uprawnień do zasiłku macierzyńskiego;
- 4) „Za życiem” – jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;

- 5) wypłata świadczenia wychowawczego przyznanego przez urząd wojewódzki w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Rodzaje, ilość i wysokość udzielonych świadczeń w 2024 roku

W Dziale Świadczeń Rodzinnych odnotowano wpływ 4 332 wniosków wraz z kompletem dokumentów, w tym – 330 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, 2 041 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, 1 224 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, 208 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, 183 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących od 1 stycznia 2024 r., 7 wniosków o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, 322 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego, 17 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W roku 2024 w wyniku prowadzonych postępowań wydano łącznie 7 564 decyzje administracyjne, w tym: ustalające uprawnienia do świadczeń; wydane w związku z nabyciem uprawnienia do dodatków do przyznanego już zasiłku rodzinnego; wydane w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej lub finansowej świadczeniobiorców; wydane na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności; wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustalające świadczenia nienależnie pobrane i ulgi w spłacie.

Tabela 36. Świadczenia przyznane w roku 2024

	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota w złotych świadczeń
Zasiłki rodzinne	38 987	4 544 842,19
Dodatki do zasiłku rodzinnego:		
Urodzenie dziecka	100	97 023,31
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	203	72 856,54
Samotne wychowywanie dziecka	4 927	976 457,37
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	257	22 560,70

Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego po 5 roku życia	3 646	396 388,62
Rozpoczęcie roku szkolnego	3 729	240 917,58
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	6	678,00
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	999	66 337,55
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	9 990	936 203,23
Zasilek pielęgnacyjny	47 725	10 300 965,00
Świadczenia pielęgnacyjne	9 031	26 812 681,00
Świadczenia pielęgnacyjne na zasadach od 01.01.2024 r.	1 474	4 655 025,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	232	232 000,00
Specjalny zasilek opiekuńczy	68	42 160,00
Zasilki dla opiekunów	40	24 200,70
Świadczenie rodzicielskie	2 939	2 684 519,41
Świadczenie „Za życiem”	18	72 000,00
Świadczenie wychowawcze	61	29 680,20
Razem	124 432	52 207 496,40

W roku sprawozdawczym Dział Świadczeń Rodzinnych realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń rodzinnych. Na podstawie 151 złożonych wniosków przyznano następujące świadczenia:

Tabela 37. Świadczenia przyznane w roku 2024 obywatelom Ukrainy

	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota w złotych świadczeń
Zasilki rodzinne	704	81 544,40
Dodatki do zasilku rodzinnego:		
Urodzenie dziecka	6	6 000,00
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
Samotne wychowywanie dziecka	52	10 516,00

Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	6	540,00
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego po 5 roku życia	17	1 870,00
Rozpoczęcie roku szkolnego	35	2 920,58
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	0	0
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie kosztów związanych z dojazdem z miejsca zamieszkania z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	0	0
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	158	14 898,26
Zasilek pielęgnacyjny	154	33 238,32
Świadczenia pielęgnacyjne	82	241 306,00
Świadczenia pielęgnacyjne na zasadach od 01.01.2024 r.	17	50 796,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	8	8 000,00
Świadczenie rodzicielskie	243	224 659,30
Razem	1 482	676 288,86

Ponadto w ramach Rządowej tarczy energetycznej w roku 2024 przyjęto 735 wniosków o refundację podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe oraz zrealizowano wypłaty dodatków energetycznych.

Tabela 38. Świadczenia przyznane w roku 2024 w ramach Rządowej tarczy energetycznej

	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota w złotych świadczeń
Refundacja podatku VAT za gaz	515	140 546,92

XXIII. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH I DOCHODZENIA NALEŻNOŚCI

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	11
	Ilość etatów	11
Struktura zatrudnienia	1 kierownik działu	
	1 zastępcę kierownika	
	9 pracowników, w tym 1 osoba zatrudniona w ramach robót publicznych	

Realizowane zadania

1. Postępowania prowadzone w sprawie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przysługują (w przypadku bezskutecznej egzekucji świadczeń alimentacyjnych, w okresie ostatnich dwóch miesięcy) osobie uprawnionej, do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Przyznanie świadczenia uzależnione jest, m. in. od kryterium dochodowego. Jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza miesięcznie kwoty 1 209,00 zł netto, świadczenie przysługuje w wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej niż 500 zł (dotyczy świadczeń przyznanych do 30.09.2024 r.) i 1000,00 zł miesięcznie (dotyczy świadczeń przyznanych od 01.10.2024 r.) na dziecko. Natomiast w przypadku, gdy dochód rodziny przekracza kwotę 1209,00 zł netto na osobę w rodzinie, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego to świadczenie przysługuje, w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny, w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. odnotowano wpływ 1007 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wydano 923 decyzje administracyjne, w tym:

- 1) 860 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - 2) 47 decyzji odmawiających prawo do świadczeń;
  - 3) 16 decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń,
- a w 79 przypadkach wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia.

Tabela 39. Liczba oraz kwota przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2024

Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota świadczeń w zł
13 158	5 867 450,97

W roku 2024 wydano 505 decyzji zmieniających, m.in. zawieszających i podejmujących wypłatę świadczeń, zmieniających okres i wysokość przyznanych świadczeń, ustalających nienależnie pobrane świadczenia, rozkładających na raty spłatę zobowiązania.

2. Postępowania prowadzone w sprawie świadczeń nienależnie pobranych

1) świadczenia rodzinne

W 2024 roku wydano 227 ostatecznych decyzji dotyczących nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 662 803,15 zł. Odzyskano 580 647,56 zł należności głównej oraz 55 160,12 zł ustawowych odsetek za opóźnienie.

W roku ubiegłym wygaszono 9 559,19 zł należności głównej i 8 941,84 zł odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sporządzono:

- a) 19 upomnień w celu wezwania do zapłaty z tytułu świadczeń nienależnie pobranych, niespłaconych w terminie i odsetek,
- b) 18 tytułów wykonawczych skierowanych do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego lub Urzędu Miasta w Bytomiu w celu ściągnięcia należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Zobowiązanie z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (na dzień 31 grudnia 2024 r.) wyniosło 464 104,94 zł należności głównej oraz 157 057,47 zł ustawowych odsetek za opóźnienie;

2) świadczenie wychowawcze

W minionym roku wydano 3 decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 13 500,00 zł. Odzyskano 70 459,91 zł należności głównej oraz 32 587,75 zł odsetek ustawowych za opóźnienie. Wygaszono 500,00 zł należności głównej i 267,22 zł odsetek ustawowych za opóźnienie. Zobowiązanie z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych (na dzień 31 grudnia 2024 r.) wyniosło 141 061,82 zł należności głównej oraz 29 209,43 zł ustawowych odsetek za opóźnienie.

3) Świadczenia z programu Dobry Start 300+ :

W 2024 roku nie wydano decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń programu Dobry Start 300+. Odzyskano 300,00 zł należności głównej oraz 107,98 zł

odsetek ustawowych za opóźnienie. Nie wystosowano upomnień jak również tytułów wykonawczych. Stan zobowiązania na 31 grudnia 2024 r. z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z programu Dobry Start 300+ wynosi 900,00 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie 393,33 zł;

4) dodatki mieszkaniowe

W 2024 roku nie wydano decyzji w sprawie nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych. Odzyskano 572,85 zł należności głównej oraz 570,75 zł odsetek ustawowych za opóźnienie. Zobowiązanie z tytułu nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych (na dzień 31 grudnia 2024 r.) wyniosło 28 230,62 zł należności głównej oraz 26 113,28 zł ustawowych odsetek za opóźnienie;

5) stypendia

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji w sprawie nienależnie pobranego stypendium. Sporządzono jedno upomnienie i jeden tytuł wykonawczy. Odzyskano 578,99 zł. Zobowiązanie z tytułu nienależnie pobranego stypendium (na dzień 31 grudnia 2024 r.) wyniosło 4 300,27 zł należności głównej oraz 69,80 zł ustawowych odsetek za opóźnienie;

6) dodatek osłonowy

Zobowiązanie z tytułu nienależnie pobranego dodatku osłonowego (na dzień 31 grudnia 2024 r.) wyniosło 200,00 zł należności głównej oraz 56,68 zł ustawowych odsetek za opóźnienie;

7) dodatek węglowy

Odzyskano 2.779,79 zł należności głównej oraz 78,91 zł ustawowych odsetek za opóźnienie;

8) fundusz alimentacyjny

W roku sprawozdawczym wydano 58 decyzji ostatecznych dotyczących nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 57 175,33 zł. Odzyskano 85 522,53 zł należności głównej oraz 21 043,77 zł ustawowych odsetek za opóźnienie. Sporządzono:

- a) 9 upomnień w celu wezwania do zapłaty z tytułu świadczeń nienależnie pobranych, niespłaconych w terminie i odsetek,
- b) 6 tytułów wykonawczych skierowanych do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego lub Urzędu Miasta w Bytomiu, w celu ściągnięcia należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

Zobowiązanie z tytułu nienależnie pobranych świadczeń alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosło 273 369,19 zł należności głównej oraz 203 187,85 zł ustawowych odsetek za opóźnienie;

9) zaliczka alimentacyjna:

W 2024 roku z tytułu nienależnie pobranej zaliczki alimentacyjnej odzyskano 376,68 zł należności głównej oraz 665,80 zł odsetek ustawowych za opóźnienie. Zobowiązanie z powyższego tytułu (na dzień 31 grudnia 2024 r.) wyniosło 16 437,11 zł należności głównej oraz 31 198,70 zł ustawowych odsetek za opóźnienie.

3. Postępowania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych

Organ wszczyna postępowanie na wniosek wierzyciela, bądź też każdorazowo po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Do czynności wynikających z ustawowych obowiązków wobec dłużnika alimentacyjnego należy:

- 1) przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odebranie oświadczenia majątkowego od dłużnika alimentacyjnego;
- 2) przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji (np. podjęcie przez dłużnika pracy, prac społecznie użytecznych itp.), w szczególności zawartych w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika;
- 3) zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy, w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia;
- 4) poinformowanie właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego;
- 5) poinformowanie organu właściwego wierzyciela oraz komornika o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach;
- 6) wydawanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 7) kierowanie wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny oraz skierowanie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:
  - a) złożenia oświadczenia majątkowego,
  - b) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny (w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy),
  - c) przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zasadach robót publicznych lub udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

- d) wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych lub udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych;
- 8) przekazanie powiatowemu urzędowi pracy informacji o utracie statusu dłużnika alimentacyjnego lub ustaniu potrzeby aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego;
- 9) podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w ramach sądowej egzekucji świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, w tym: wszczynanie i przyłączanie się do postępowań prowadzonych przez komorników sądowych oraz ustalenie aktualnego miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;
- 10) sporządzanie zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przyznaniem świadczeń rodzinnych oraz świadczeń alimentacyjnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, tj. o przestępstwo opisane w art. 209 kk.

Wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2024 podjęto 2 807 czynności przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, 195 z nich okazały się działaniami skutecznymi. Ponadto przeprowadzono 226 wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi i odebrano tyleż samo oświadczeń majątkowych.

Tabela 40. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w Bytomiu w roku 2024

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość
1	Wezwanie dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego	773
2	Informacja do dłużnika alimentacyjnego o przyznanych świadczeniach alimentacyjnych przedstawicielowi ustawowemu	620
3	Informacja dla organu właściwego dłużnika alimentacyjnego wraz z wnioskiem o podjęcie działań wskazanych w Rozdziale 2 ustawy z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	200
4	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego lub wywiadu środowiskowego	105
5	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jak bezrobotny albo poszukujący pracy	107
6	Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	65
7	Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	53
8	Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	42

9	Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	11
10	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	47
11	Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	11
12	Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3
13	Pisma do komornika o ustalenie adresu dłużnika alimentacyjnego	227
14	Złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przyznaniem świadczeń rodzinnych oraz świadczeń alimentacyjnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów	543
Razem		2 807

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczej, dłużnicy alimentacyjni zostali zgłoszeni do krajowych biur gospodarczych, tj.: KRD, ERIF, KBIG SA, BIG INFORMATOR. Na 31 grudnia 2024 roku liczba dłużników w w/w rejestrach wynosiła 3 053 z czego 2 895 stanowili dłużnicy funduszu alimentacyjnego (pozostała liczba dotyczy dłużników zaliczki alimentacyjnej). W wyniku prowadzonych przez komorników sądowych postępowań egzekucyjnych w roku 2024 wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych 3 625 501,99 zł. Powyższa kwota została podzielona zgodnie z wymogami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zawartymi w art. 27.

Tabela 41. Zadłużenie alimentacyjne wyegzekwowane w roku 2024

		Kwota w złotych
1	Wyegzekwowane odsetki	2 301 142,72
2	Budżet państwa	794 615,31
3	Dochód własny gminy wierzyciela i dłużnika	529 743,96
Razem		3 625 501,99

W oparciu o obowiązujące przepisy pozostałe wyegzekwowane należności zostały przypisane na poczet spłaty zadłużenia zaliczki alimentacyjnej łącznie w kwocie 227 952,11 zł (50% budżet państwa 113 976,06 zł, 50% budżet gminy 113 976,05 zł).

4. Postępowania prowadzone w ramach wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w ramach programu „Czyste Powietrze”

Program jest przeznaczony dla osób ubiegających się o dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe, na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy oraz przeprowadzenia niezbędnych prac termo-modernizacyjnych budynku z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wysokość dotacji uzależniona jest od wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby, która zamierza składać wniosek o przyznanie dofinansowania.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. odnotowano wpływ 251 wniosków o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osobom, które zamierzają ubiegać się o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Na podstawie złożonych wniosków wydano 243 zaświadczenia ustalające wysokość dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, a 8 wniosków pozostawiono bez rozpoznania.

XXIV. DZIAŁ DODATKÓW MIESZKANIOWYCH I POMOCY MATERIALNEJ DLA UCZNIÓW

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	12
	Ilość etatów	12
Struktura zatrudnienia	1 kierownik działu	
	1 zastępca kierownika	
	10 pracowników, w tym 2 osoby zatrudnione w ramach robót publicznych	

Realizowane zadania

W roku 2024 Dział Dodatków Mieszkaniowych i Pomocy Materialnej dla Uczniów realizował następujące zadania:

- 1) częściowe pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania osobom o niskich dochodach – przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym dodatku mieszkaniowego (zadanie własne gminy);
- 2) pomoc materialna dla uczniów:
  - a) przyznawanie i wypłacanie stypendium szkolnego (zadanie własne gminy),
  - b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków szkolnych (zadanie własne gminy);
- 3) program dla rodzin wielodzietnych:
  - a) Karta Dużej Rodziny (zadanie zlecone gminy z zakresu administracji rządowej),
  - b) program 3+ Liczna Rodzina (zadanie własne gminy);
- 4) przyznawanie i wypłacanie dodatku osłonowego (zadanie zlecone gminy z zakresu administracji rządowej);
- 5) przyznawanie i wypłacanie bonu energetycznego (zadanie zlecone gminy z zakresu administracji rządowej).

Do czynności wynikających z realizacji powyższych zadań należało:

- 1) przyjmowanie wniosków i prowadzenie postępowań w sprawach o przyznanie dodatku mieszkaniowego, stypendium szkolnego, zasiłku szkolnego, dodatku osłonowego, bonu energetycznego, karty dużej rodziny, programu gminnego 3+ Liczna Rodzina;
- 2) wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach dodatków mieszkaniowych, stypendium szkolnego, zasiłków szkolnych, karty dużej rodziny, dodatków osłonowych i bonów energetycznych;

- 3) przyjmowanie i weryfikacja faktur pod kątem prawidłowości przed wypłatą stypendium szkolnego;
- 4) prowadzenie postępowań w sprawach nienależnie pobranych i niesłusznie wypłaconych dodatków mieszkaniowych, stypendiów szkolnych;
- 5) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawców, w związku ze złożonym wnioskiem o przyznanie dodatku mieszkaniowego;
- 6) sporządzanie list wypłat dodatków mieszkaniowych, stypendium szkolnego, zasiłków szkolnych, dodatków osłonowych i bonów energetycznych;
- 7) współpraca z zarządcami nieruchomości w zakresie wstrzymanych i wznawianych wypłat dodatków mieszkaniowych oraz pozyskania niezbędnych (dodatkowych) informacji celem ostatecznego załatwienia sprawy;
- 8) obsługa klienta w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawach przyznania ww. świadczeń;
- 9) współpraca z Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Katowicach w ramach toczących się postępowań administracyjnych oraz z komórkami organizacyjnymi Ośrodka, w ramach wykonywanych czynności służbowych;
- 10) sporządzanie sprawozdań z wykonania planu budżetu i kontrola nad jego wykonaniem;
- 11) przygotowanie danych i sporządzanie zestawień z działalności działu do sprawozdań;
- 12) prowadzenie rejestrów dokumentów i spraw stosowanych w procedurach działu oraz gromadzenie i przechowywanie dokumentacji;
- 13) przygotowanie korespondencji działu do wysyłki.

1. Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Przyznawanie dodatku mieszkaniowego zależy od spełnienia trzech podstawowych kryteriów: dochodowego (dochód na osobę w gospodarstwie domowym), metrażowego (w powiązaniu z ilością członków gospodarstwa domowego) oraz własnościowego (posiadanie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu). Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na 6 miesięcy. Zgodnie z ustawą wypłaca się go na konto zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny i pomniejsza w ten sposób należności osoby pobierającej dodatek mieszkaniowy. Osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego może zostać przyznany ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, w przypadku jeśli lokal nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego się poza lokalem mieszkalnym. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest

na wnioszek osoby uprawnionej do jego otrzymania. W 2024 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 5 574 333,92 zł. Dodatki mieszkaniowe wypłacone zostały wnioskodawcom zajmującym lokale w budynkach stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w wysokości 1 733 720,89 zł oraz pozostałym użytkownikom mieszkań w budynkach (spółdzielni, zakładowych, wspólnot mieszkaniowych, prywatnych) w wysokości 3 840 613,03 zł.

Tabela 42. Gospodarstwa domowe objęte pomocą w postaci dodatku mieszkaniowego za rok 2024

		Liczba gospodarstw - rodzin	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
Zadanie:	Pomoc w postaci dodatku mieszkaniowego dla osób uprawnionych	2 084	5 574 333,92

Tabela 43. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2024 roku z podziałem na rodzaj własności lokalowej

Lp.	Rodzaj własności lokalowej	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
1	Mieszkaniowy zasób gminy	6 515	1 733 720,89
2	Inne: spółdzielcze, zakładowe, wspólnoty mieszkaniowe, mieszkania prywatne, domy jednorodzinne	12 736	3 840 613,03
Łącznie		19 251	5 574 333,92

Średnia wysokość wypłaconego w 2024 roku dodatku mieszkaniowego wynosiła 289,56 zł. Od stycznia do grudnia 2024 r. zarejestrowano wpływ 3 597 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, podjętych zostało łącznie 3 793 decyzje. Z dodatku mieszkaniowego skorzystało 2 084 gospodarstwa.

Celem weryfikacji danych zawartych we wniosku przeprowadzono 126 wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawców. W wyniku przeprowadzonych postępowań 34 osobom odmówiono przyznania dodatku mieszkaniowego, z uwagi na rażącą dysproporcję pomiędzy niskimi dochodami wykazanymi w deklaracji dochodowej, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, bądź z uwagi na ustalenie, iż faktyczna liczba osób wspólnie stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą jest mniejsza niż wykazana liczba w deklaracji o dochodach oraz z powodu niewyrażenia zgody na

przeprowadzenie wywiadu środowiskowego lub odmowy złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, natomiast 27 spraw umorzono na wniosek strony.

W 2024 roku zarejestrowano 9 odwołań od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach dotyczące dodatków mieszkaniowych, w tym:

- 1) 3 rozpatrzono we własnym zakresie – w trybie art. 132 kpa;
- 2) 6 przekazano według właściwości do organu II instancji, który:
  - a) 5 decyzji utrzymał w mocy,
  - b) 1 decyzję uchylił i zwrócił do ponownego rozpatrzenia,

W 2024 roku w wyniku przeprowadzonych postępowań w sprawie zwrotu nienależnie pobranych i niesłusznie wypłaconych dodatków mieszkaniowych odzyskano kwotę 32 097,70 zł.

2. Stypendium szkolne

Przysługuje uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna. Kryterium dochodowe uprawniające ucznia do otrzymania stypendium szkolnego odpowiada kryterium dochodowemu na osobę w rodzinie wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, wynosi 600,00 zł netto na członka rodziny. Stypendium szkolne przyznawane jest na okres nie krótszy niż jeden miesiąc i nie dłuższy niż dziesięć miesięcy w danym roku szkolnym w przypadku uczniów szkół publicznych i niepublicznych, a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych może być przyznawane na okres nie krótszy niż jeden miesiąc i nie dłuższy niż dziewięć miesięcy w danym roku szkolnym.

3. Zasiłek szkolny

Może być przyznany uczniowi znajdującemu się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej, z powodu zdarzenia losowego i jest niezależny od dochodu. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty – zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego – np. pożar, powódź, zgon członka rodziny. Może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymanego stypendium szkolnego.

Tabela 44. Pomoc materialna dla uczniów

Rok szkolny	Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków	Liczba uczniów w wydanych decyzjach przyznających świadczenie	Ogółem liczba uczniów, którzy zrealizowali w 2024 r. przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłaconych w 2024 r. świadczeń w zł
2024/2025	Stypendia szkolne	144	197	130	151 979,48
2024	Zasiłki szkolne	3	5	5	3 100,00
Ogółem:				135	155 079,48

W roku sprawozdawczym, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa złożonych zostało 11 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego. Decyzję przyznającą świadczenie wydano dla 16 uczniów. Przyznane stypendium szkolne zrealizowane zostało dla 6 uczniów na łączną kwotę 4 547,01 zł.

4. Karta Dużej Rodziny

Celem programu są działania na rzecz rodzin wielodzietnych, mające zapewnić rodzinom szczególne uprawnienia na podstawie dokumentu Karty Dużej Rodziny. Karta oferuje system zniżek z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej, transportowej na terenie całego kraju.

W 2024 roku złożono 396 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, na tej podstawie wydanych zostało 754 karty, w tym:

- 1) 449 kart dla opiekunów;
- 2) 305 kart dla dzieci.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 7 572,00 zł, która została przeznaczona na sfinansowanie części wynagrodzeń wraz z pochodnymi osób realizujących zadania wynikające z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych.

5. Program „3+ Liczna Rodzina”

W 2015 roku, zgodnie z uchwałą nr XII/73/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lipca 2015 roku w sprawie zmiany uchwały nr LVII/829/10 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 stycznia 2010 roku w sprawie uchwalenia programu „3 + Liczna Rodzina” Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu z dniem 1 lipca 2015 roku przejął zadanie polegające na realizowaniu programu „3+ Liczna Rodzina”, tj. zapewnianie rodzinom wielodzietnym, zastępczym oraz podopiecznym siedmiu bytomskich placówek opiekuńczo-wychowawczych zniżek oferowanych przez Partnerów Programu, rozpowszechnianie informacji o programie oraz zawieranie umów z Partnerami dotyczące ulg i promocji oferowanych przez nich beneficjentom Programu.

W 2024 roku złożono 40 wniosków o przyznanie karty „3+Liczna Rodzina”, na tej podstawie uprawnienia uzyskało 190 beneficjentów, w tym:

- 1) 69 opiekunów;
- 2) 121 dzieci.

6. Dodatek Osłonowy

W ramach realizowanego programu „Dodatek osłonowy” w 2024 roku wypłacano świadczenie mające na celu wsparcie rodzin zamieszkałych na terenie gminy Bytom w ponoszeniu wydatków związanych z rosnącymi cenami energii elektrycznej, gazu i żywności. Ilość złożonych wniosków o dodatek osłonowy – 5 548, kwota wypłaconych dodatków osłonowych – 1 851 025,73 zł.

7. Bon energetyczny

W 2024 roku realizowano świadczenie w postaci bonu energetycznego, które było dofinansowaniem dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Liczba złożonych wniosków o bon energetyczny – 6 418, kwota wypłaconych bonów energetycznych – 1 868 319,47 zł.

XXV. DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY

Stan i struktura zatrudnienia działu według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.		
Stan zatrudnienia	Ilość osób	18
	Ilość etatów	17
Struktura zatrudnienia	1 główny księgowy	
	1 koordynator	
	16 pracowników	

Realizowane zadania

Do zadań Działu Finansowo-Księgowego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie gospodarki finansowej Ośrodka;
- 2) prowadzenie ksiąg rachunkowych Ośrodka;
- 3) opracowywanie projektu planu finansowego Ośrodka we współpracy z kierownikami właściwych komórek organizacyjnych;
- 4) bieżące monitorowanie stopnia realizacji planu finansowego oraz wnioskowanie o jego aktualizacje na podstawie propozycji kierowników komórek organizacyjnych;
- 5) sprawdzanie dowodów księgowych pod względem formalno-rachunkowym;
- 6) terminowe przekazywanie kwot pobranych dochodów budżetowych oraz regulowanie zobowiązań;
- 7) prowadzenie i nadzór nad działalnością kasy;
- 8) opracowywanie okresowych analiz i informacji w zakresie wykonania planu finansowego Ośrodka;
- 9) opracowywanie sprawozdań z realizacji planu finansowego;
- 10) sporządzanie sprawozdań finansowych;
- 11) prowadzenie syntetycznej ewidencji księgowej majątku Ośrodka;
- 12) naliczanie wynagrodzeń i innych świadczeń z tytułu umów o pracę oraz umów cywilnoprawnych;
- 13) współpraca ze wszystkimi komórkami organizacyjnymi Ośrodka, urzędami i instytucjami w ramach wykonywanych czynności służbowych.

Tabela 45. Wydatki 2024

Rodzaj zadania	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Zadania własne gminy – ogółem, w tym:		75 167 604,00	73 431 568,19
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	84 879,00	84 781,71
85202	Domy pomocy społecznej	17 117 593,00	17 043 325,01

85203	Ośrodki wsparcia	24 700,00	15 809,03
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa na funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych</i>	390 598,00 6 000,00	355 871,85 5 998,86
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej – <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa</i>	627 000,00	610 501,97
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w tym: <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa na zasiłki okresowe</i>	3 804 528,00 3 397 848,00	3 591 615,80 3 189 322,59
85215	Dodatki mieszkaniowe	5 574 776,00	5 574 333,92
85216	Zasiłki stałe - <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa</i>	6 934 106,00	6 810 839,53
85219	Ośrodki pomocy społecznej, w tym: <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa na częściowe pokrycie wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi</i> <i>dodatek motywacyjny pracowników</i>	25 615 747,00 1 771 652,00 1 437 068,00	25 198 676,11 1 771 652,00 1 400 973,95
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym: <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa na Korpus Wsparcia Seniora</i>	1 613 873,00 8 000,00	1 603 872,65 0,00
85230	Pomoc w zakresie dożywiania, w tym: <i>świadczenia pieniężne przeznaczone na zakup posiłku lub żywności, bony na posiłek oraz dożywianie dzieci w szkole i przedszkolu w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” finansowane z dotacji budżetu państwa</i>	5 477 000,00 4 356 000,00	5 308 601,90 4 233 111,12
85295	Pozostała działalność, w tym: <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa na Korpus Wsparcia Seniora</i>	2 514 536,00 37 276,00	2 441 813,61 33 026,09
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym, w tym: <i>dofinansowanie zadań własnych z dotacji budżetu państwa</i>	275 000,00 220 000,00	155 079,48 124 063,58
85495	Pozostała działalność	7 331,00	4 547,01
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	652 062,00	572 863,00
85503	Karta Dużej Rodziny	2 340,00	1 340,00
85504	Wspieranie rodziny, w tym: <i>dofinansowanie zadań własnych gminy z Funduszu Pracy</i> <i>dodatek motywacyjny pracowników</i>	1 728 075,00 315 616,00 135 224,00	1 365 374,74 307 634,67 113 216,95
85508	Rodziny zastępcze	2 723 460,00	2 692 320,87
Zadania własne powiatu – ogółem, w tym:		10 461 072,00	9 873 192,69
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej, w tym:	1 939 927,00	1 864 863,80

	<i>dofinansowanie z budżetu państwa do wypłat dodatków do wynagrodzenia miesięcznego pracownikom socjalnym, realizującym pracę socjalną w środowisku</i>	20 571,00	20 165,33
	<i>dodatek motywacyjny pracowników</i>	115 834,00	110 712,74
85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	955 649,00	791 720,52
	Rodziny zastępcze, w tym:	7 242 166,00	6 896 951,47
85508	<i>dofinansowanie zadań własnych powiatu z Funduszu Pracy</i>	245 925,00	243 525,00
	<i>dodatek motywacyjny dla rodzin zastępczych</i>	157 420,00	135 540,94
85510	Działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych	323 330,00	319 656,90
Zadania zlecone gminy – ogółem, w tym:		75 287 140,00	72 430 230,04
85195	Pozostała działalność	267 507,00	250 114,24
85215	Dodatki mieszkaniowe	2 748 040,00	1 923 523,84
85219	Ośrodki pomocy społecznej	114 844,00	114 842,37
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	139 762,00	131 020,00
85295	Pozostała działalność	3 027 306,00	3 027 304,48
85395	Pozostała działalność	204 000,00	143 232,43
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	67 076 647,00	65 174 796,74
85503	Karta Dużej Rodziny	8 215,00	7 572,00
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	903 912,00	881 576,66
85595	Pozostała działalność	796 907,00	776 247,28
Zadania zlecone powiatu – ogółem, w tym:		1 779 730,00	1 737 161,41
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	46 565,00	46 561,64
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	1 721 613,00	1 683 783,22
85395	Pozostała działalność	11 552,00	6 816,55
Porozumienie powiat – ogółem, w tym:		76 428,00	0,00
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	76 428,00	0,00
Porozumienie gmina – ogółem, w tym:		20 000,00	20 000,00
85395	Pozostała działalność	20 000,00	20 000,00
Ogółem:		162 791 974,00	157 492 152,33

XXVI. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI ZADAŃ OŚRODKA

Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu realizował zadania również w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
2. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
3. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
4. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.
5. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
7. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
8. Ustawa z dnia 13 września 2018 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
9. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
10. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
11. Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
12. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.
13. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
14. Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.
15. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
16. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
17. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym.
18. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego.
19. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
20. Ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.
21. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

22. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
23. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.
24. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
25. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.
26. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.
27. Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych.
28. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
29. Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.
30. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
31. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.
32. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
33. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
34. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
35. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
36. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
37. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
38. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.
39. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
40. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
41. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.
42. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
43. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach.
44. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach.
45. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych.
46. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
47. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
48. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

49. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
50. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.
51. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.
52. Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.
53. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
54. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka.
55. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
56. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
57. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw.
58. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
59. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.
60. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
61. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.
62. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
63. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.
64. Rozporządzenie Ministra finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej.
65. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

66. Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
67. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
68. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.
69. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
70. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.
71. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.
72. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej.
73. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
74. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
75. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
76. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych.
77. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
78. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.
79. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności.
80. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

81. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom.
82. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego.
83. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
84. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego.
85. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych.
86. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.
87. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.
88. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
89. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
90. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych.
91. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni.
92. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny.
93. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

94. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie trybu podziału rezerwy celowej na wypłatę świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka.
95. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2010 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.
96. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu.
97. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.
98. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 października 1975 r. w sprawie warunków odpowiedzialności materialnej pracowników za szkodę w powierzonym mieniu.
99. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się, stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.
100. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
101. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.
102. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy.
103. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.
104. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa.
105. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

106. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT).
107. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie.
108. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
109. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych.
110. Uchwała nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.
111. Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028.
112. Uchwała Nr LXXXVII/1105/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026.
113. Uchwała Nr LXXXVII/1104/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024-2026.
114. Uchwała Nr L/619/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Bytom.
115. Uchwała Nr IV/42/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub mieszkaniach wspomaganych w Bytomiu.
116. Uchwała nr L/619/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Bytom.
117. Uchwała nr LXXXVI/1085/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu osłonowego dla Bytomia w zakresie dożywiania” na lata 2024-2028.
118. Uchwała nr LXXXVI/1086/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
119. Uchwała nr LXXXVI/1087/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielone w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

120. Uchwała nr V/50/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 sierpnia 2024 r. uchylająca uchwałę nr XXVIII/444/04 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie sprawienia pogrzebu przez Gminę Bytom oraz ustalania zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu.
121. Uchwała nr V/51/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Bytom.
122. Uchwała nr V/52/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.
123. Uchwała Nr VII/63/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 30 września 2024 r. w sprawie określenia zasad i trybu umorzenia, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym miasta Bytom oraz jego jednostek organizacyjnych, warunków dopuszczalnych pomocy publicznej, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielenia przedmiotowych ulg.
124. Uchwała Nr XCI/1148/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z 15 marca 2024 r. (ze zm.) w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz ustalenia wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ich realizację w 2024 r.
125. Uchwała Nr XI/93/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych dla Bytomia na 2025 r.
126. Uchwała nr XII/173/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lipca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały nr LVII/829/10 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 stycznia 2010 r. w sprawie uchwalenia programu „3 + Liczna Rodzina”.
127. Uchwała Nr XIII/186/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 kwietnia 2013 r. (ze zm.) w sprawie uchwalenia Programu Bytomska Karta Seniora.
128. Uchwała Nr XVIII/238/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

129. Uchwała Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXVIII/439/04 z dnia 28 lipca 2004 r. (ze zm.) w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.
130. Uchwała Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXVIII/444/04 z dnia 28 lipca 2004 r. w sprawie sprawienia pogrzebu przez gminę Bytom oraz ustalania zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu.
131. Zarządzenie nr 330 Prezydenta Bytomia z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w miejskich jednostkach organizacyjnych, w których powstaje dokumentacja archiwalna.
132. Zarządzenie nr 561 Prezydenta Bytomia z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie określenia wzoru karty, logo Programu Bytomska Karta Seniora oraz wniosku o wydanie karty Programu Bytomska Karta Seniora.
133. Zarządzenie nr 70 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie dostosowania do potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu wydanej zarządzeniem nr 330 Prezydenta Bytomia z dnia 17 sierpnia 2016 r. instrukcji kancelaryjnej oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w miejskich jednostkach organizacyjnych, w których powstaje dokumentacja archiwalna.
134. Zarządzenie nr 61 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu z dnia 19 września 2022 r. (ze zm.) w sprawie wprowadzenia dokumentu pn. Tryb i zasady wydawania zaświadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
135. Zarządzenie nr 32 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie wprowadzenia Jednolitego wykazu akt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
136. Zarządzenie nr 0161-94/11 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu z dnia 10 listopada 2011 r. (ze zm.) w sprawie wprowadzenia Instrukcji doręczania korespondencji miejscowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
137. Polityka bezpieczeństwa informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
138. Regulamin kontroli wewnętrznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
139. Regulamin Noclegowni i Ogrzewalni.
140. Regulamin organizacyjny Klubu Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

141. Regulamin organizacyjny Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bytomiu.
142. Regulamin Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
143. Regulamin pracy pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
144. Regulamin wynagradzania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu.
145. Zarządzenie nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych.
146. Zarządzenie nr 6 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 lutego 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych.
147. Zarządzenie nr 87 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 września 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich.
148. Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.
149. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
150. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027.
151. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
152. Wytyczne Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 2 września 2021 r. w zakresie udzielania zamówień w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.
153. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.
154. Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.
155. Regulacje w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.
156. Inne akty prawne, wytyczne, instrukcje i podręczniki regulujące poszczególne sfery realizacji projektów, każdorazowo wymienione w umowach z Instytucją Zarządzającą FESL 2021-2027 i Ministerstwem Sprawiedliwości.

XXVII. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA BYTOMIA NA LATA 2021-2026

W 2024 roku kontynuowano realizację celów strategicznych (CS) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia na lata 2021-2026:

- 1) CS1. Równe szanse rozwoju mieszkańców;
- 2) CS2. Dogodne warunki dla zakładania i rozwoju rodzin;
- 3) CS3. Silna tożsamość społeczności lokalnej i zaangażowanie w rozwój miasta;
- 4) CS4. Bytom miastem o pozytywnym wizerunku kreowanym przy współudziale mieszkańców;
- 5) CS5. Sprawny, adaptujący się do potrzeb system pomocy społecznej;
- 6) CS6. Współpraca międzysektorowa podnosząca skuteczność rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym.

Do kluczowych realizatorów Strategii należały: MOPR, PUP, CPU, CIS, DPS, BCW, ŚDS, Bytomskie Mieszkania, Policja i Straż Miejska oraz wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu: Polityki Społecznej, Edukacji, Kultury i Sportu, Komunikacji Medialnej i Promocji, Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora, Zarządzania Kryzysowego, Biuro Organizacji Pozarządowych, Biuro Spraw Lokalowych. W treści dokumentu zaznaczono, że wdrażanie Strategii odbywać się będzie również w ramach innych polityk lokalnych, w tym w ramach Strategii Rozwoju Bytomia i Gminnego Programu Rewitalizacji. W 2024 r. we współpracy z koordynatorami działań dla poszczególnych celów strategicznych i kierunków działań został opracowany raport podsumowujący realizację działań wynikających ze strategii za 2023 rok. Ponadto, zgodnie z zarządzeniem nr 198/22 Prezydenta Bytomia z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie określenia zasad i zadań dotyczących koordynowania oraz monitorowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia na lata 2021-2026 z późniejszymi zmianami, opracowano również Raport z ewaluacji częściowej Strategii obejmujący lata 2021-2023. W dniu 1 października 2024 r. Dział Planowania, Koordynowania i Realizacji Projektów zorganizował spotkanie realizatorów SRPS, na którym wymieniono bieżące informacje ważne dla uczestników procesu wdrażania oraz omówiono wnioski do ewaluacji strategii.

Podsumowanie działań wynikających ze strategii jest opracowywane corocznie w postaci odrębnego raportu. Raport za 2024 rok będzie opracowany do 30 czerwca 2025 r.

XXVIII. POTRZEBY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BYTOMIU NA ROK 2025

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w mieście, a także analizy zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej, a wymagające zabezpieczenia w 2025 roku:

- 1) zabezpieczenie pracowników Ośrodka przed negatywnymi skutkami wzrostu cen rynkowych towarów i usług, poprzez przyznanie odpowiedniego wynagrodzenia łagodzącego zachodzące zmiany ekonomiczne w kraju i na świecie;
- 2) podnoszenie kompetencji pracowników poprzez zapewnienie środków finansowych na dofinansowanie studiów oraz studiów podyplomowych, warsztaty i szkolenia;
- 3) modernizacja środowiska serwerowego Ośrodka znajdującego się w Data Center (w tym modernizacja platformy serwerowej, aktualizacja systemów serwerowych i utworzenie pojemnego storage'u sieciowego);
- 4) przeprowadzenie prac remontowych mających na celu poprawę funkcjonowania i warunków pracy Ośrodka oraz terenowych punktów pomocy środowiskowej lub pozyskanie nowej lokalizacji dla terenowego punktu pomocy środowiskowej;
- 5) pozyskanie dodatkowych pomieszczeń w celu zaspokojenia potrzeb w zakresie przechowywania dokumentacji archiwalnej;
- 6) zapewnienie schronienia nieletnich odbieranych interwencyjnie z rodzin biologicznych;
- 7) promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej w celu zwiększenia liczby funkcjonujących niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, przy jednoczesnym zmniejszaniu liczby dzieci umieszczanych (również przebywających) w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej;
- 8) promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie miasta w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych;
- 9) dostosowanie usług „opieki długoterminowej” do potrzeb starzejącego się społeczeństwa.

Spis tabel

Tabela 1.	Wykaz części szkoleń realizowanych przez MOPR w Bytomiu z przypisaniem ilości pracowników, którzy wzięli w nich udział	13
Tabela 2.	Liczba osób korzystających w 2024 roku z różnych form wsparcia ...	20
Tabela 3.	Liczba osób przebywających w roku 2024 w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie miasta Bytomia (prowadzonych przez miasto Bytom lub działających na zlecenie miasta Bytomia lub na podstawie indywidualnych umów)	21
Tabela 4.	Dane dotyczące działań egzekucyjnych (stan na dzień 31.12.2024 r.)..	24
Tabela 5.	Odzyskanie nienależnie pobranych świadczeń i opłat za świadczone usługi z pomocy społecznej, za pobyt w domach pomocy społecznej oraz wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2024 r.)	24
Tabela 6.	Umorzenie należności z tytułu opłat za pobyt w domach pomocy społecznej oraz wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2024 r.)	25
Tabela 7.	Wydatki na zadania remontowe w 2024 roku	29
Tabela 8.	Wydatki na zadania inwestycyjne w 2024 roku	30
Tabela 9.	Ilość osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2024 roku	32
Tabela 10.	Liczba osób, które w latach 2020-2024 uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych	33
Tabela 11.	Ilość osób objętych pomocą psychologiczną w 2024 roku (z powodu różnych kryzysów z wykluczeniem przemocy)	39
Tabela 12.	Liczba osób doświadczających przemocy objętych pomocą psychologiczną w 2024 roku	39
Tabela 13.	Liczba osób objętych pomocą psychologiczną (ogólnie) w 2024 roku	40
Tabela 14.	Liczba spisanych Niebieskich Kart w 2024 roku	40
Tabela 15.	Liczba osób, którym udzielono schronienia w postaci pobytu w hostelu OIK w 2024 roku	40
Tabela 16.	Przyczyna, z powodu której osobom udzielono schronienia w 2024 roku	40
Tabela 17.	Liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych w 2024 roku	40

Tabela 18.	Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno- edukacyjnych w 2024 roku	41
Tabela 19.	Liczba osób uczestniczących w programach psychologiczno- terapeutycznych w 2024 roku	41
Tabela 20.	Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych	45
Tabela 21.	Ilość korespondencji przychodzącej i wychodzącej z MOPR w 2024 roku	54
Tabela 22.	Ilość wydanych zaświadczeń dla klientów Ośrodka oraz sporządzanych informacji dla instytucji o osobach korzystających ze świadczeń MOPR w 2024 roku	54
Tabela 23.	Ilość jednorazowych biletów komunikacji miejskiej wydanych na potrzeby pracowników MOPR w 2024 roku	54
Tabela 24.	Zestawienie wydatków na przedsięwzięcia związane z obsługą informatyczną w 2024 roku	58
Tabela 25.	Umieszczanie dzieci w różnych typach rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2024 (narastająco)	70
Tabela 26.	Umieszczenie dzieci w różnych typach rodzinnej pieczy zastępczej, stan na dzień 31.12.2024 r.	70
Tabela 27.	Wydatkowanie środków w ramach rodzinnej pieczy zastępczej	70
Tabela 28.	Ruch osobowy w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Bytomia w 2024 roku	71
Tabela 29.	Realizacja postanowień sądowych w 2024 r.	72
Tabela 30.	Pomoc udzielona osobom, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą ..	73
Tabela 31.	Pomoc udzielona osobom, które opuściły placówki opiekuńczo- wychowawcze na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	74
Tabela 32.	Pomoc udzielona osobom, które opuściły placówki na podstawie ustawy o pomocy społecznej	74
Tabela 33.	Realizowane zadania zlecone gminy	81
Tabela 34.	Realizowane zadania zlecone gminy w sprawie decyzji wydawanych w trybie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	81
Tabela 35.	Realizowane zadania własne gminy	82
Tabela 36.	Świadczenia przyznane w roku 2024	95

Tabela 37.	Świadczenia przyznane w roku 2024 obywatelom Ukrainy	96
Tabela 38.	Świadczenia przyznane w roku 2024 w ramach Rządowej tarczy energetycznej	97
Tabela 39.	Liczba oraz kwota przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2024	99
Tabela 40.	Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w Bytomiu w roku 2024	102
Tabela 41.	Zadłużenie alimentacyjne wyegzekwowane w roku 2024	103
Tabela 42.	Gospodarstwa domowe objęte pomocą w postaci dodatku mieszkaniowego za rok 2024	107
Tabela 43.	Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2024 roku z podziałem na rodzaj własności lokalowej	107
Tabela 44.	Pomoc materialna dla uczniów	109
Tabela 45.	Wydatki 2024	111